

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani Hasia nedebə tau sabo po

Te Kraisgo po sela pabo bidi Pol agai e pas aşəani. Magi baso meni. Te aga digi te moni hanu Romba polobadu pabeo, te gasa bidigo Kraisgo po augwalibolo hasia polobadu pusugi pai dao. Te bidi Pol agai homugo te Romba pelama augwali dali tamadi bidigi paibao homu elama, tama te Rom bagego aga teba asobo kolesaga page hania konemainu eyu, agai e pas tolali. Tama nosali aga te bulu tə kantri Spenba pelama, te Kraisgo po wali pabo we bidibolo po pusigi paibao homu yali. Agai homugo me te agai gasa haniani bulu we bidibolo ola mani po page te Rom bagego konea saibao. Te po page e tiwai dao: te Juda hani we bidi dali te Juda hani isəawai haniani bulu hani we bidi dali, da tigidali te God paba asobo usu mu egobeo. Magi baso meni, da tigidaligo dwai sə eyu səgə sai bage bidibo dao. Tiali goli Godigo aga Ogwa tagala palama, tama tialigo da te da aga paba asobo tū sunumi dawai dao. Te Krais wali pabo we bidi augwaligo yabo kolesaga po me te bidi Polgo e aşəani pas tomode ola mani.

Hasia mu Polgo te Romde Jisasgo po wali pabo we bidibolo siade da po weyu, agai e tama po wali, te augwali tau somainu Godiba sesemane sogo gedu haluasa po hanalubo da. Tama nosali agai te pasde aşəani homude po page pusa mani,

te konealubo po dą̄ wabo sunumi delide naga te God gedude doloba pai we bidi pedelaibao, te tobage wali po te Dą̄j 1:17 tede elalubao. Polgo te tama po wali, tigidali we bidi, te Juda hani dabe augwali me, ma te gasa hani dabe me te tagalao, augwali me te sęgę sabo we bidi dao. Tama tialima Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga eyu augwali ma sali. Te Jisas Kraisba konealubo homu dą̄ wabo bidi yai baso da, te Godigo aga ma selama, tama aga te Godigo abagi pedaliyu, te Jisas Kraisgo ama bidai dao. Te bidi me deli Godigo ma sobaso da, teda agai bidabo ula te gesi noma pedelaibao. God aga dali bidibaso te Godigo Mobo Noma Bidi Ogwa Wai aga dali pagą̄nalu bidibao. Tama tialima te sęgę me isibo sęgo bomogo aga aiyaba elaluama tonalubaso, te usu me egobeo.

Tama te bidi Polgo pusali po tigidali te aga tau sabo bidi Tertius agai te po aşenama tama augwali sigo e pas te Rom moni hanuba tolali. Te tiwai me te bidi Pol agai te haniani tqde bidali te Kraisgo po wali pali we bidi hanibolo aga pas aşena tolobo sę eyu, tama me sogo aga digi te pas tolobo po olama, tama gasa bidigo te Polgo pusali po aşeani. Tama tiyu, tama Pol agai nogi aga digi nogogo te pasde aiyadu aşeani, tama gasa bidigo te pas iba sela pali.

**Te konealubo homu dą̄ wabo
sunumi delide naga da te God
gedude doloba pai we bidi
pedelaibao**

(Dai 1-4)

Polgo te Godigo po sela pabo şe yali

¹ Ena Pol da, tama eno e po aşena tolobao. Ena te Krais Jisasgo şe bidi dao. God agai ena i olama tama te po sela pabo şe bidi nigelili. Eno te Godigo wiegi yai gesi po te we bidibolo pusumainu agai ena hagea selama tedali muai.

² Tama polobadu digi mu agai te wiegi yai gesi po nosali maiabo po dąu olama, tama aga po pusali şe bidi profet dabe augwaligo te dąu wali po te Godigo po bukude aşeai dao.

³ Tama te wiegi yai gesi po te aga Ogwade wabo po dao. Te aga bidi mu pedalama bidibode, te aga wai mu Devitgo hanide pedalali.

⁴ Tama me ma te wiegi yai kolesaga ebo Tedali Mobo Bidigo bomo eyu aga sa hania muani, aga te Godigo Ogwa da wai. Godigo aga te gụ pagede ma hodolama, tama tebogo agai te we bidibolo aga Godigo Ogwa mu dao ola mayu waselai dao. Aga dago Genuai Bidi Jisas Krais dao.

⁵ Te aga nogi delide naga te Godigo da olo mu tau sabo wiegi yai kolesaga eyu, tama aga nogide me agai ena te po sela pabo şe bidi nigelili. Te Krais aga nogi tobade Godigo tama tiali, te Juda hani we bidi dali naga meni, te tigidali tode bidibo we bidigo konealubo po agade dąu weyu tama agai po wali pomainogo tama tiai dao.

⁶ Dagego me te Godigo i wabo odama, tama dage te Jisas Kraisde wadolali we bidi pedalali.

⁷ Eno e pas te dage Rom moni hanude bidibo we bidibolo aşena tolobao. Dage Rom bage, te God agai dage dali dwagi yai homu eyu,

godolo eyu elama, tama dage te aga we bidi mu bidimainogo eyu agai dage i wali. Tama eno homugo dago Aya God dali, Genuai Bidi Jisas Krais dali sigo te dage dali te olo mu tau sabo kolesagago eyu tama dage homu wiegi yai ilama dage dua bugagia bidaibao.

Polgo Rom dabe sugi pabo homu yali

⁸ Hasia eno e po bolo dagebolo wainogo ebao: te tigidali gasa tq badu bidibo bidi dabe augwaligo dagego Kraisde konealubo po dą olama bidibo po mibo dao. Tama tibaso eno te po mibode homu koneyu, tama Jisas Kraisgo nogide te eno usu da po weyu, te eno Godibolo gedu haluasa po wabo dao.

⁹ Eno Godigo sę eno bomo tigidaligo eyu, tama eno te aga Ogwade te wiegi yai gesi po te we bidibolo pusubo sę ebo dao. Tama te God aga digi koneani, eno mu po obao, sesemane sogo eno gedu haluasa po wabo si te eno dagego nogi nogi ebo dao.

¹⁰ Tama sesemane sogo eno agabolo gedu haluasa po weyu, eno te tiwai hanalubo dao, "Hauwa sogo augwali pageba pabo tų elalusiąbadi ena tonaluali goli, megi nago usu da olama, te ena pabo tų nigliama, ena augwaliba pomainao," te po wabo dao.

¹¹ Magi baso meni. Eno dage suainogo ebo homu mu godolo yai. Eno te Godigo Mobo Bidigo tau sabo po mobo meba te dagebolo mayu, te dage bomo ilimainogo homu ebo dao.

¹² Te e tama tiwai dao: eno homugo dagego te Kraisde konealubo po dą wabogo te ena

tau siyu, te eno te Kraisde konealubo po dąę wabogo dage tau siyu emainogo eno te dageba pabo homu ebo dao. Tama te tiwai ebogo te da tigidaligo homu bomo ilimainogo homu ebo dao.

¹³ Eno ama dedeo, eno homugo dagego e po bugagia koneięo, hauwa sogo eno te dage bidibo madi asaibao homu yali. Tiali goli sesemane sogo nai me deligo te ena tū palialubo dao. Te eno sęgo gasa bulude bidibo Juda hani isawai we bidi augwali tau selama te augwaligo Godigo po wali pabo we bidi pedalali, tama eno dage tomode me te tau sabo sę egi pabo homu hauwa sogo yai dao.

¹⁴ Magi baso meni. Tode we bidigo gedude te Grik po wabo bage augwali te haniani naide kolesaga page tolalubo bage dao, nogi elalubo dao. Me ma, te Grik po wasiąbo bage, augwali nogi meni yai bage dao. Tiali goli agai enabolo te wiegi yai gesi po pusubo sę mayu, “Te Grik dabe dali, te Grik hani isawai we bidi dabe dali si augwali tigidaliba pusao” weyu yai. “Te kolesaga koneai bidi dabe dali, te kolesaga konesiąwai bidi dabe me, tigidalibolo pusao,” wai.

¹⁵ Tama tibaso eno homu me hodaloyu, te wiegi yai po te dage Rom hanude bidibo bidi dabebolo me te po pusainogo te homu bomo ebo dao.

¹⁶ Magi baso meni. Ena te wiegi yai gesi po wabode te ena hale me ebo menio. Te wiegi yai po Godigo bomo elalubao, te tigidali konealubo po dąę wali bidi dabe ma sabo te po usu dao, te hasia Juda dabe ma selama, te nosali gasa hani dabe me ma dobola sabo te wiegi yai po usu mu dao.

¹⁷ Odięo. Te wiegi yai gesi pogo te Godigo te

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 1:18vi Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 1:20

dwai sę yali we bidi te doloba pai we bidi ilabo sę page te dabolo hania ola mabo dao. Te sę page e dao: bidigo aga homu tigidali Kraisba munama tama agade naga tialuyu da, teda te Godigo gedude te bidi te doloba pai bidi pedalaibao. Gasa sę ebo te usu egobeo, te Kraisde tialubo kolesaga naga usu yaibao. Tama te doloba pai bidi ilabo sę page hania ilimainogo te Godigo po pusali profet bidi agai polobadu mu te Godigo wali po me deli tama asęai, “Te bidigo aga homu tigidali enaba muyu, te enade tialubo bidi, te bidi eno gedude doloba pai bidi pedalama, tama bugagia bidada peyu bidada paibao,” te po asęai.

*

Tigidali we bidi sęge sabo we bidi dao

18 Te Godigo sębę ebo te aga bidibo madidu hania pedalalio. Agai te God tudiba muyu, te dwai kolesaga eyu bidibo bidi dabe dali sębę ebo dao. Te tobage dwai sę ebo bage augwaligo te dwai kolesagago te mu pogo sę idali weyu te mu po hogwa sabo dao.

19 Augwaligo te mu po page konebo tų elaluali, tiali goli augwaligo te tų wali pisiąbasso, Godigo augwali dali sębę ebo dao. Magi baso meni, te tigidali Godigo kolesaga te geme me dualalubeo. Te augwaliba hania hanilani, God aga digi augwalibolo ola mawai dao.

20 E tiwai dao: polobadu mu Godigo tigidali nai nigali, tama te sogo gagalama megı e sogoba usu nagasali, tama te bidi dabe augwaligo agai nigali nai dabe suali. Tama augwaligo tede te Godigo

* **1:17:** Hab 2:4

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asəani 1:21vii Polgo Po Pas Rom Dabeba Asəani 1:23

kolesaga meba koneani, te bidi dabego gedugo susiąbo kolesaga te augwaligo koneagameo. Te aga gasagi yai tedali mu da, aga God dao, te augwaligo hania koneagameo. Tama agai genuai bomo te sesemane sogo bidata pabo bomo dao, silisiąbo bomo mu dao, te me augwaligo agade koneagameo. Tama tibaso, te bidi dabe augwa dwai sę ebo kolesaga te geme dualiyu tama augwaligo te po wei ponabo tü menio, "Dago te God konebeo," te po me wagobeo.

²¹ Magi baso meni, augwaligo God koneali goli augwaligo aga te God mu da te homu me isayu, tama augwaligo aga nogi uwaba me sabeo. Tama augwaligo gedu haluasa po weyu agaba puba hwi me wabeo. Menio. Te augwaligo augwa homu kolesaga te olo naiba muani, te augwaligo God gegeda peyu, tama augwaligo homu te be hulia sabo tiwai pedalai. *

²² Augwaligo hagoma eyu te po wai, "Dago kolesaga koneani," tiali goli augwali esela pai bidi dabe mu pedalai dao.

²³ Tama tiyu, augwaligo te isisąbo Godigo moni ula yai bomo tudiba muyu, tama augwaligo lotu po agabolo me wabeo. Menio. Augwaligo aga hasegelama, tama olo isabo bidigo piksa nomabolo me, tama ba noma me, te kibu piksa noma me, tama hasa yogai hani dali, te hasamani hani dali noma me, te tama piksa dabe selama, tama "Te nai dago god dao," weyu, tama augwaligo te nai piksa noma dabeba lotu po wabo gagalama ebo dao. *

* ^{1:21:} Ef 4:17-18

* ^{1:23:} Bom 4:16-18

24 Tama tibaso Godigo augwali tagalali. Augwa dwai kolesagago digi augwa te dwai meda yai kolesagaba kegeyu, tama augwa digi augwa tigi doloyu yainogo ebaso, agai augwali tagalali.

25 Da bidi dago te Godigo nogi sesemané bidaa pabo sogo ugwaba sidu geao. Mu dao. Tiali goli te tobage bidi dabe augwaligo te Godigo mu po tagalama tama hasegelama tibo po sali. Tama tiyu, augwaligo te tigidali nai nigali God tagalama, tama augwaligo agai nigali naiba naga lotu po weyu, tama augwaligo teba şe yali.

26 Augwaligo aga tagalobaso, Godigo augwali te dwai meda kolesagaba tagalama bidai. Augwa we dabe augwaligo te bidigo augwali sabo te dolo kolesaga augwaligo te tagalama, tama te we dabe augwa hasi te wego isiąbo dwai meda yai kolesaga wali pai dao.

27 Tama bidi dabego me augwaligo te we sabo dolo kolesaga ebo te tagalama, tama augwaligo homu te sia dabo tiwai eyu, tama augwaligo dwai meda yai kolesaga te augwa ama hasi dabe dali yainogo yai. Te bidi dabe augwaligo te bidi aga hasi isiąbo hale ebo kolesaga te gasa bidi dabe dali yai. Tama te we bidi dabe augwa digi augwa te tobage dwai dwai şe yali kolesaga usu nama wei ponoyu, te augwali dwai dene mu sai dao.

28 Augwaligo te God augwa homude dąu ola sabo hagela homu yaligo da, teda Godigo augwali te augwa dwai kolesaga page tolalubo bidigo kolesaga wali pomainogo sula tagalalio. Tama tibaso, augwaligo te bidigo isawai doloba pisawai haniani kolesaga yai.

29 Tama augwaligo te doloba pai kolesaga me

isayu, tama dwai kolesaga mu eyu, tama mena nai pesa eyu, tama boi bidi ebo kolesaga yali. Augwaligo te doado bage hauwa elalubo bidi dali dwai homu eyu səbə sabo homu elama, tama bidi ela muyu yai, tama wado po weyu, tama tibo po weyu elama, tama gasa bidi dali dwai sə yabo homu kone palobo dao, tama augwaligo po tola sabilibo po wabo dao. Te tigidali dwai kolesaga augwalide mu pagənaluai.

³⁰ Te augwaligo posobo po olama tama hanilama me po pusuyu tama bidi mebagi nogi dolali. Augwaligo God dali boi bidi eyu, tama po dagə weyu, tama hagoma elama, tama augwa digi augwa nogi ugwaba sai. Augwaligo dwai gesi noma kolesaga pedalai. Tama augwaligo augwa aya de ida sigo po sela səyū yai dao.

³¹ Te augwaligo kolesaga me konebeo. Tama augwaligo gasa bidibolo te dəqə wali po wai, tiali goli augwaligo te augwa po wali me pisəwai. Augwaligo te augwa deli kanemego ame nani bage augwali me godolo me egobeo. Augwaligo te gasa bidi dabe homu dene eyu tau me magobeo.

³² Te Godigo te tobage dwai sə ebo bage dali ebo homu e tiwai dao: “Te tobage haniani dwai kolesaga ebo bidi dabe augwali isimainao, te dolo mu dao,” agai te homu ebo dao. Te dwai kolesaga ebo bidi dabe augwaligo te Godigo ebo homu bugagia koneai goli, koneama tagalama, augwaligo te tiwai dwai kolesaga yai. Tama augwaligo te sə naga me ebeo. Menio. Te augwaligo te tiwai dwai kolesaga ebo gasa bidi dabe augwali nogi me ugwaba siyu, te sə usu dao

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 2:1x Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 2:4

weyu yai.

2

Godigo po tü te dolo mu ebo dao

¹ Te Godigo te tobage dwai dwai kolesaga ebo we bidi dabe dali sębę ebo dao. Tama agai te sębę ebo homu haninanigo da, teda dage tigidali bidi dabego gasa bagebolo po ela palobo da, eno dage deli delibolo e po obao, nago te naga yali dwai sę te geme dualobo usu me egobeo. Nago po wei ponainogo yali usu egobeo. Odao, nago gasa bidi dali naga po weyu yali, tama tebo kolesagago nago po nagaba digi te po obao. Magi baso meni, nago gasa bidi agabolo naga “Nago dwai kolesaga yai,” po wai, tiali goli naga digi nago me te tobage dwai kolesaga ebo dao.

² Tiali goli dago koneani, Godigo te tiwai dwai kolesaga ebo bidi augwalibolo te dwai dene sabo sę wei ponobo dao. Tama tiyu Godigo po tü ebo te dolo mu naga ebo dao.

³ Odao. Nago te tobage dwai kolesaga ebo bidi dabe augwalibolo te po weyu yali, tiali goli naga digi nago me te tiwai kolesaga yai, nago magi homu ebo dawe? Naga digi te Godigo po tü gedelama wi pabo usu yaibawe?

⁴ Te ma, nago e homu ebawe, “Te Godigo ena wiegi yai bugagia iliyu, tama ena bobobage sogo tonaluyu, tama agai te dwai sę ebo wei enabolo polo me ponogobeo.” Te homu egio. Te Godigo wiegi yai polo wei ponosiąbo kolesaga ebode, te nago homugo te olo nai tiwai da, te homu ebawe? Godigo homugo nage homu

begelemainogo, tama agai dwagi yai kolesaga naga nagebolo eyu tonalubo dao. Te kolesaga page nago konebewe?

⁵ Tiali goli nago naga homu mu palia selama, tama nago homu me begelebeo. Tialima tebo kolesagago te nago te dwai dene sabo sę ebo te pesage genuai holobao, te mone ge sabobo piduai tiwai. Te nosali te bodolu mani side te Godigo doloba pai po tų ebode te agai sębę hania haninama pedalaibao, tama nage te dwai dene te sogo saibao.

⁶ Godigo te tigidali bidigo yali kolesagade usu nama dobawaibao. *

⁷ Tama mebago da, te dwagi yai kolesagade bomo elama bidiyu, tama tebo kolesagago augwaligo te genuai nogi me te wiegi yai nogi me te me dolisąbo bidada pabo ula te tų gegebo sę ebo dao. Tama Godigo te tama kolesaga ebo bidi dabe augwalibolo te bugagia bidada peyu, bidada pabo bidibo ula mawaibao.

⁸ Tama mebago homugo augwade naga koneyu, tama augwaligo mu po wabo te tudiba munama, tama dolo isławai kolesaga wali pabo dao. Teda Godigo te bidi dabe augwali dali dwai homu mu eyu, tama genuai sębę eyu yaibao. Tama tiyu agai te dwai dene mu sabo sę augwaliba wei ponaiobao.

⁹ Te dwai denede augwaligo hwa mu waibao, te dwai kolesaga yali bidi dabe tigidali, te Juda dabe augwaligo te dwai dene hasia selama, tama nosali te Juda hani isławai bidi dabe augwali me tama naga tiaibao.

* **2:6:** Tib 62:12; Prs 24:12

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 2:10xii Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 2:14

10 Tiali goli Godigo te wiegi yai kolesaga ebo tigidali bidibolo te genuai nogi me, te wiegi yai nogi me augwalibolo mayu, tama augwali aga dali hodobo bugagia bidaibao. Te Juda dabe augwalibolo hasia menama, tama nosali te Juda hani isawai bage augwalibolo me mawaibao.

11 Magi baso meni. God agai te we bidi dabe dagalobo si, agai te nogi yai we bidi tedali dagaloyu, te nogi meni yai we bidi tedali dagaloyu ebo menio. Aga da te tobage kolesaga ebo bidi menio.

12 Te e tiwai yaibao: God agai te Juda hani isawai bagebolo aga bomo yai po mabe. Tama tibaso, agai te augwaligo yali dwai kolesagade augwali po tu ebo si, augwaligo te bomo yai po bolali sede agai augwali osola sulama dene magobeo. Tiali goli augwaligo augwa digi bomai po bolo baso, agai augwali dene mawaibao. Me ma, te Juda dabe augwaligo te Godigo augwalibolo mani bomo yai po konebo dao. Tama te bomo yai po koneyu dwai se yali bage augwali Godigo te bomo yai pogo osola sulama tama dene mawaibao.

13 Magi baso meni. Te bidi dabe augwaligo bomai po odolama, tama te po augwaligo homuba musiawanı da, augwali te God gedude doloba pai bidi me pedalogobeo. Menio. Te tigidali bomai po tigidali sogo wali pali bidi, te bidi dabe augwali naga te Godigo augwali te doloba pai bidi nogi yaibao.

14 Eno te kolesagade po me elalubao. Te Juda hani isawai gasa hani bidi dabe augwaligo te Godigo te Juda hani dabebolo mani bomai po

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 2:15xiii Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 2:17

meni yani, tiali goli augwa digi augwa homude augwaligo te bomai po wali pabo kolesaga wali peyu da, teda te kolesaga ebo bidi dabe augwaligo te bomai po meni yai goli, augwa tama tilama tama augwa homu aga digi te augwa bomai po tiwai elalubo dao.

¹⁵ Augwa tama kolesaga ebode, te bomai pogo page te Godigo augwaligo homude aşəani te hania mu pedalai. Tama te homude elalubo bomai pogo augwaligo ebo kolesaga osola subo dao. Tama me sogo augwa homugo augwa yali sede po tu iliyu ebo, tama me sogo augwaligo yali kolesagade te augwa homugo te kolesaga usu da homu ebo dao.

¹⁶ Eno te Godigo wiegi yai gesi po te we bidibolo pusubo si eno e po me pusubo dao. Odao, te Godigo te aga bomai po mani bage me, te bomai po sisawanı bage me augwali tigidali dali Godigo te po tu nosali yaibao. Tama tiyu agai te po tu dodolobo sę te Krais Jisasgo nogoba muyu, tama te bidi dabego geme ebo kolesaga osola suyu yaibao.

Juda dabe augwaligo te gasa bidi dabebolo ola mani po te augwa digi augwa me te po wali pabe

¹⁷ Dage Rom dabe tomode te bidi dabe meba te Juda dabe da. Te dage Juda dabe deli delibolo eno po obao. Nage da, nago nogi Juda elaluyu tama nago homu te bomai poba tialuyu, tama Godigo nagebolo te bomai po mobasso, tebogo nage te po tude tau saibao, te homu ebo dao. Naga digi naga nogi ugwaba siyu tama nago te

po wabo dao, “Ena Godigo bidi dao,” te wabo dao,

¹⁸ “Te Godigo homu kolesaga eno koneai, agai enabolo ‘Te kolesaga yao’ po eno odali,” nago te po weyu tama naga digi naga nogi ugwaba sabo dao. Augwaligo nage te bomai pode usu da olama, tama nago te doloba pai kolesaga koneyu godolo ebo dao.

¹⁹⁻²⁰ Nago e tiwai homu ebo dao: “Te bomai pode eno te kolesaga page badi te mu po me sali da,” te homu eyu, tama “Eno te gedu widai bidi dabe augwali te eno tü me ola mabo usu dao. Ena te hulide bidibo bidi dabe augwaligo ula tiwai bidibao. Ena te kolesaga meni yai bidi dabe augwali po ola mabo bidi. Ena te bugagia konesiąwai dwasianu wai puluba tiwai bidibo bage po ola mabo tisa bidi da” wai.

²¹ Odao. Nago te gasa bidi dabe ola mobaso da, teda magi baso nago naga digi naga ma ola mabo meniwe? Nago po pusuyu te bidigo nai wi me sigio po wali, tiali goli naga digi nago magi baso nai wi sabo dawe?

²² Nago te po wali, “We bidigo te dwai penani ebo kolesaga me igimio” wali, tiali goli nago naga digi te penani sę ebo kolesaga magi baso ebo dawe? Gasa we bidi augwaligo te tibo god dabebolo lotu po weyu tama augwalibolo masigi me haniani dwagi yai nai me mabo dao. Nago te sęde te po wabo dao, “Eno te tibo godibolo lotu wabo kolesaga mu hagelabo.” Tiali goli magi baso nago te tibo godigo lotu beba pelama, te mani nai wi sabo dawe?

²³ Nago naga nogi ugwaba siyu, tama nago te

po wai, “Eno Godigo bomai po koneai dao” wai. Tiali goli nago naga digi te bomai po boloyu yali, tama te kolesagago nago te Godigo nogi dolai dao.

²⁴ Te nago te kolesaga dolali, tede te bukude te tama tiwai po elalubao, “Te Juda hani isawai bagego dwai posobo po weyu te po wabo dao, ‘Te Juda dabego God aga bomo meni yai bidi mu dao,’ augwaligo te posobo po Godigo nogide wabo dao,” te po te bukude asena elalubao.*

Te dwasianu tigiwali togwa səbo kolesaga ebo po

²⁵ Te Godigo nogi dolobo səde eno po me elalubao. Odiəo. God agai dagede sa muyu, tama dagego aga dəi ilimainogo duga tigiwali togolama, tama dagego te bomai po tigidali bugagia wali pobaso da, teda te tigiwali togobo sə ebogo aga du mu walaibao. Tiali goli dagego te bomai po bolali da, teda augwaligo dage tigiwali togwali digi, dage te tigiwali togosiąwai bidi dabe tiwai pedalai dao. Te tigiwali togobo sə ebogo dage tau sogobeo.

²⁶ Me ma, te tigiwali togosiąwani Juda hani isawai bidi dabe augwaligo te Godigo bomai pogo kolesaga tigidali bugagia wali pobaso da, teda te bidi dabego nogi te tigiwali togwali Juda dabego nogi tiwai mu elaluabao.

²⁷ Mu tama, dage Juda dabe dagego te bomai po elalubao, tama augwaligo dage tigiwali togwai. Tiali goli dagego te bomai po boloyu yai. Tama te Juda hani isawai bage augwali olo bidibao,

* **2:24:** Ais 52:5

augwa tigiwali togosiąwani bidi dabe bidibo dao. Tiali goli augwaligo te Godigo bomai po wali mu pai yaibaso da, teda augwaligo ebo kolesagago dagego kolesaga aiyaba elaluyu tama po dagebolo naga waibao.

²⁸ Magi baso meni. Te bidi aga tigi daide naga te Juda bidi bidibo bage, te tobage bidi aga te Juda bidi mu menio. Tama te tigiwali togobo sę ebogo te tigiwali togwali bidi te Godigo gedude te doloba pai bidi nigigobeo, te usu egobeo. Te menio.

²⁹ Te mu Juda bidi mu bidibo bidi, aga agai homu kolesagade te God wali pabo bidi bidibo dao. E tiwai dao, aga homude te dwai kolesaga togwa sawai bidi, te tobage bidi te Juda bidi mu dao. Tama Godigo Mobo Bidigo aga dali te sę ebo dao, te bomai po wali pabo kolesagago te tobage sę ebo usu menio. Tama te dwai kolesaga togwa sawai bidi, aga te e tode bidi gedude nogi ugwaba sabo bidi tiwai bidigobeo. Menio. Agai nogi te Godigo ugwaba saibao.

3

Bidigo dwai kolesaga ebogo te Godigo po aiyaba me elalugobeo

¹ Te tigiwali togobo sęde te tamadi wali po eno waligo da, te sęde dago ma kone palao. Te Juda dabe augwaligo te kolesaga wali peyu, tama augwaligo te Juda hani isławai bidi dabe augwali mena tama aiyaba elaluabawe? Te tigiwali togobo kolesaga ebogo augwali tau saibawe?

² Tegoba! Te wiegi yai haniani sède te Juda dabe augwaligo te gasa hani bage aiyaba elalubo dao. Te hasia nai e dao: Godigo agai wiegi yai po te Juda dabe augwaligo bugagia tonalumainogo mawai dao.

³ Mu dao, augwali mebago te pode te po mu po dao homu me isiqyu tama augwa homu tigidali te poba mubo meni. Tiali goli magigo menio. Ma augwaligo Godigo pode te tobage homu ebogo te Godigo digi te agai te Juda dabego waj mubolo mani daj wali po tagalomainogo ilaibawe?

⁴ Mu menio. Tigidali we bidi augwaligo tibo po wabo bage bidibogo da, God agaduba deligo mu po sesemane sogo wabo dao. Polobadu te genuai bidi Devit agai dwai se elama tama Godigo agade po tu dolo mu elama tama Devitgo te sogo aşəani pogo te eno megi tama wali po tau sabo dao. Agai te we bidigo dwai se ebogo Godigo po tu dolo mu naga ebo kolesaga hania waselebo po te bukude aşeyu tama e po aşəani,

“Nago po wabo si, tigidali sogo te we bidi augwaligo
koneaibao, nago po te dolo po naga dao. Tama
augwaligo nage po tu ila mobaso da, teda nago
po
tu ebogo augwali aiyaba mu elaluabao,”
te po aşəani. *

⁵ Te bidi dabe mebago e töde bidigo homu kolesaga wali peyu augwaligo e po obao, “Magi yaliwe? Te dago dwai kolesaga ebogo te Godigo doloba pai kolesaga hanilibaso da, teda Godigo te

* **3:4:** Tib 51:4

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 3:6xviii Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 3:10

dago yali dwai sęde dene wei ponobo, tama agai te tama tebo kolesaga te dolo ebo menio.”

⁶ Woo, mu menio. Te God dolo me egi menigi sogo da, teda mena tama agai te tigidali töde bidibo we bidigo kolesaga dagaligi dawe?

⁷ Tama gasa bidigo e po enabolo wei ponaibao, “Te eno te God dali kęq pisławai kolesaga ebogo te Godigo aga we bidi dali kęq pabo kolesaga mu hanilama, te tama tialigo te aga genuai nogi mu pedalobaso da, teda magi baso agai enabolo te dwai sę ebo bidi nogi polali tama enabolo te dwai sę yali wei ponaibawe?”

⁸ Tama we bidi augwaligo te po tama weyu e po me wabo dao, “Ao, Godigo te dwagi yai kolesaga pedalumainogo te dago dwai sę inao. Te bidi Pol agai te tiwai po naga wabo dao,” augwaligo enade nogi posobo po weyu te po wabo dao. Nosali te bidi dabe augwalibolo te Godigo dwai dene wei ponoyu, te agai dolo mu naga wei ponaibao.

Te doloba pai kolesaga ebo bidi deli me bidibeo

⁹ Te Godigo te Juda dabe dali yali kolesagade dago magi homu egowe? Te ena me, te dage Rom we bidi meba me, te da te Juda hani bage dao. Te dago te Juda hani isławai we bidi dabe augwali aiyaba elalubo dawe? Te me tegobeo. Mu menio. Eno tamadi te po walio, te dwai kolesaga sęgęgo da tigidali badi, te Juda me te Juda hani isławai bage dali te sęgęgo mesegelai dao.

¹⁰ Te Godigo po bukude te tiwai po wali e elalubao:

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 3:11xix Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 3:18

“Te doloba pai bidi deli me bidibeo. Mu menio.

Te
bidi me deligo wiegi yai kolesaga me konebeo.

¹¹ Te bidi me deligo God gegebo sę me ebo
menio.

¹² Tigidaligo te tū wali pabo tagalali.

Augwali tigidali bidi dali te Godigo gedude te
olo bidi naga mu pedalai. Te wiegi yai kolesaga
ebo bidi mu menio. Awe, me deli me elalubeo.*
¹³ Te ma dala muai gү pagede polobadu pubulali
tigi dwai dwai kugumini ebo tiwai, te bidi dabe
augwaligo pedauwaligo wabo po te dwai mu dao.
Augwaligo tibo po hauwa wabo dao. Augwaligo
te bidi dolobo haniani po hauwa weyu, te dwai
hasamanigo te bidi ela mubo tiwai ebo dao.*

¹⁴ Sesemané sogo augwaligo dwai
dwai i ola mabo po odu geyu, te bidibolo sęgę
mayu

tebo dao.*

¹⁵ Augwaligo asesa polo gasa bidi dali boi bidi
homu elama tama ela mubo dao.

¹⁶ Augwaligo

augwa dwai sę ebo kolesaga wali peyu, tama te
bidi dabe hauwabolo te dene me sęgę me te si
naga

mabo dao.

¹⁷ Augwaligo te gasa bidi dabe dali deli
homu elama me bidibeo. *

¹⁸ Augwaligo

te God dali wi dwasianu me ebo menio,”
te po te bukude polobadu aşəani. *

* **3:12:** Tib 14:1-3; 53:1-3 * **3:13:** Tib 5:9; 140:3 * **3:14:** Tib
10:7 * **3:17:** Ais 59:7-8 * **3:18:** Tib 36:1

19 Tama dago koneani, te tigidali bomai pogo ebo s̄e agai te da te bomai po dologode bidibo Juda bidi dabe dali te s̄e ebo dao. Godigo bomai pogo te da Juda bagebolo me te dena yali dwai s̄e ola mabo dao. Tama tialigo da, bidi me deli agai “Te ena doloba pai bidi dao,” te po wabo usu egobeo. Te Godigo bomai po te pogo s̄e si elalubao. Te bomai pogo dago ebo dwai s̄e dabolo ola mabo dao, tama dago wei ponobo po menio. Tama me, da tigidali bidi te da tigidali gasa haniani t̄ode bidibo we bidi dago te Godigo gedude dwai s̄e yali elaluai, te Godigo da tigidali dali po t̄u yaibao. Dago te me konemainogo, te bomai po elalubo dao.

20 Magi baso meni, te bomai po wali pabo kolesagade te bidi deli agade Godigo ‘Aga doloba pai bidi dao’ po me wagobeo. Te bomai pogo dena dwai s̄e ebo kolesaga denabolo hania mu ola mayu ebo dao, te tama s̄e naga te bomai pogo ebo dao.

Bidigo konealubo po Kraisde d̄āu wali bidigo doloba pai nogi elaluibāo

21 Te bomai po wali pabo kolesagade te bidi me deli aga Godigo gedude te doloba pai bidi munu me pedalogobeo. Tiali goli megı da te Godigo te bidi doloba pai bidi ilib o kolesaga hania pedalali. Te bomai po wali pabo t̄udu me pedalobeo. Menio. Te gasa t̄udu pedalai. Tama te bomai po aşeani po me, te Godigo po polobadu pusali s̄e bidi profet dabego pusali po me, te po sigo Godigo te bidi doloba pai bidi ilib o kolesagade nosali yabo s̄e po wai dao.

22 Te bidi doloba pai bidi ilibo kolesaga e dao: te bidigo konealubo po Jisas Kraisde dą̄ wali bidi, aga Godigo doloba pai nogi poaibao. Tama tigidali haniani we bidigo konealubo po dą̄ obaso da, Godigo augwali doloba pai we bidi nogi waibao. Magi baso meni, te Juda hani bidi doloba pai bidi ilibo kolesaga, te Juda hani isławai bidi doloba pai bidi ilibo kolesaga tedali tedali meni.

23 Magi baso meni. Da tigidali bidi dago dwai sę yai dao, tama da tigidali te Godigo wiegi yai usu niba kadu wabo usu menio.

24 Tiali goli Godigo da olo mu tau siyu mabo kolesaga yalio. Tama Krais Jisasgo yali sęgo da ma abelama, tama Godigo da doloba pai we bidi nogi poai. Dago te me abelebeo. Godigo olo mu dabolo te Krais Jisasgo yali sęde te doloba pai we bidi nogi poai.

25-26 Polobadu Godigo Jisas sa muyu, te aga isاما tama agai ni pedaide te dulubo kanemego te agade konealubo po dą̄ wali bidi dabego dwai sę yali te sela sawaibao wai. Te kolesagago Godigo te agai ebo doloba pai kolesaga dabolo ola mani. Polobadu Godigo te we bidi augwali dali dua nagame eyu tama augwaligo dwai sę suali goli, agai aga nosali yabo sęde homugo kone pelama agai te dwai sę wei ponebeo. Tiali goli megi e sogode agai te dwai sę ebo sula tagalobo menio. Aga ogwa isalide agai te dwai sę wei ponobo doloba pai kolesaga dabolo hania ola mawai dao. Tama tibaso dago koneani, God digi tigidali doloba pai mu bidibao. Tama dago e me koneani, te tigidali we bidigo konealubo po

Jisasde dąu obaso da, agai augwali doloba pai we
bidi nogi nogi yaibao.

27 Tama tibaso, dena digi dena nogi ugwaba
sabo tü mena tama elalubawe? Te meni dao.
Te tü palia salio. Magi naigo te tü palialiwe?
Te Godigo augwali doloba pai we bidi nogi nogi
yai hagede augwaligo te bomai po wali pabo
kolesagago augwali doloba pai bage ilibo meni.
Te menio. Te Kraisde te konealubo po dąu wabo
kolesagago naga te we bidi doloba pai we bidi
ilibo dao. Tama tibaso, dena nogi ugwaba sabo
tü meni dao.

28 Tama koneyu, dago e tiwai po wabo dao:
bidigo konealubo po dąu naga obaso tama
Godigo aga doloba pai bidi nogi yaibao. Te bomai
po wali pabo bidi da, agai te bomai po tigidali
dolo mu wali pabo usu meni baso, te Godigo aga
doloba pai bidi nogi me wagobeo.

29 Nago te po mu meni homu eyu, nago e po
wabo dawe, “Te God aga te Juda dabe augwaligo
God naga dao. Aga da, te Juda hani ąq isawai
te gasa hani dabe augwaligo God meni,” nago te
homu ebo dawe? Te po mu po menio. Aga da te
gasa hani augwaligo God me dao, agai augwali
me ma dobola selama dwagi yai madiba mubo
dao.

30 God aga deli naga dao. Tama tialigo da,
te tigiwali togolama Kraisde konealubo po dąu
wabo Juda bidi, te Godigo aga doloba pai bidi
nogi yaibao. Tama tigiwali togosiąma Kraisde
konealubo po dąu wali bidi, te Godigo te bidi aga
me te doloba pai nogi nogi yaibao. *

* **3:30:** Bom 6:4; Gal 3:20

31 Dago e po wabo dao: we bidi augwaligo Kraisde konealubo po däü obaso, te Godigo augwali aga gedude doloba pai we bidi ilaibao. Tama te po wabogo dago te bomai po dolobo dawe? Mu menio. Dago te bomai po page hania haninama tama te page da bugagia wali pabo dao.

4

Godigo Abraham doloba pai bidi nogi poai

1 Awe, te Abrahamde me te tiwai pedalali. Abraham aga te da tiwai bidi, tama aga da Juda dabego wäi mu dao. Tama dago agade homu kone paluyu, tama Godigo bidi doloba pai bidi ilibo kolesaga page dago bugagia koneagameo. Agade magi së pedalaliwe?

2 Te mu tama Abrahamgo te dwagi yai kolesaga ebaso tama tede aga te doloba pai bidi pedaligi sogo da, teda aga digi aga nogi uwawa sainogo tigi dao. Tiali goli God gedude aga digi aga nogi uwawa sigi meni.

3 Tama te sëde te Godigo po bukude e tiwai po wai dao, "Te Abrahamgo Godigo wali pode te mu po dao aga homu tomode weyu, tama Godigo po homude däü wali. Tama tibaso, Godigo 'Te Abraham te doloba pai bidi dao' wali," te bukude te po elalubao. *

4 Dago koneani, bidigo së elama sabo mone, te mone dago te olo sabo dao te nogi nogi egobeo. Menio. Te së ebo wei naga ponobo nai dao.

* **4:3:** Gag 15:6; Gal 3:6

5 Tiali goli te Godigo te bidi dabe doloba pai
bidi ilibo kolesaga te tiwai menio. Te menio. Bidi
me deligo homu eyu ‘Eno te Godide konealubo
po dą̄ obaso, agai ena te doloba pai bidi nogi
poaibao. Eno ena ebo sęde te nogi sogobeo.’ Te
homu ebo bidi agai homugo te God da te dwai
sę yali we bidi te doloba pai bage ilibo God dao.
Tama te homu ebo bidigo homugo konealubo po
Godiba dą̄ obaso, teda Godigo gedude te tiwai
konealubo po dą̄ wali bidi te doloba pai bidi
dao. Tama Godigo agabolo te nogi olo mawai, te
bidigo aga yali sęgo abelebeo.

6 Tama te polobadu bidai bidi nogi Devit agai
te tobage bomai po wali pisawanı doloba pai bidi
nogi sai bidide homu kone paluyu, tama Devitgo
te bidi aga wiegi yai homu pemene ebo koneai
dao.

7 Tama te koneama, tama tede Devitgo te po
aşeanı,

“Te Godigo bidi dabego te bomai po bolali dwai
kolesaga sela şanama, tama augwaligo dwai sę
yali

kolesaga mesegelali, te bidi dabe augwali wiegi
yai

homu pemene mu ebo dao.”

8 “Te Genuai Bidigo bidi me deligo dwai sę yali
te homu me konesiąbaso da, te bidi aga wiegi yai
homu pemene mu ebo dao.” *

9 Tama te tigiwali togwali Juda bidi dabe
augwali naga augwali te tiwai wiegi yai homu
pemene emainogo yaibawe? Ma te tigiwali
togosiąwai bidi dabe, te Juda hani isawai bage,

* **4:8:** Tib 32:1-2

augwali me te wiegi yai homu pemene egowe?
Woo, te tigiwali togosiąwai bidi dabe augwali me
te wiegi yai homu pemene yaibao. Magi baso
meni. Dago te po tama wabo dao:

“Abrahamgo homugo te Godigo agabolo nai
maiaabo
dąu walali po te mu po dao. Tama tiyu,
Abrahamgo
te agade konealubo po dąu wali kolesaga te
Godigo

sulama, tama Godigo homugo ‘Te Abraham te
doloba pai bidi dao,’ te po wali.”

¹⁰ Tialima, Abraham te mena tama bidibadi
tama Godigo aga doloba pai bidi da homu
yaliwe? Ma aga tigiwali togwai elalubadi, ma
aga tigiwali togosiąbadi dawe? Te aga tigiwali
togosiąbadi tama Godigo homugo aga te doloba
pai bidi da te homu elama, tama aga doloba pai
bidi nogi wai dao.

¹¹ Aga te tigiwali togosiąbadi, tama agai Go-
dide konealubo po dąu obaso, tama Godigo aga
doloba pai bidi nogi wai. Tama nosali te sa muyu,
te tigiwali togobo kolesaga mayu tebogo Godigo
hania hanilali, te agai Abraham te doloba pai
bidi nogi polali dao. Abraham agai hasia tama
tilama, tama nosali gasa bidi dabe augwa tigiwali
togosiąbadi goli, te Godigo augwalibolo te doloba
pai bidi nogi omainogo eyu, tama augwaligo
Godide te konealubo po dąu wai. Tama Abraham
aga te kolesagade polasa pai bidi dao, tama
augwali nosali wali asai. Tama tibaso aga da
augwaligo hasia wąj monu bidai. *

* ^{4:11:} Gag 17:10

12 Tama aga te tigiwali togosiawani bagego wai naga ebeo. Menio. Aga da te da Juda dabego wai mu me dao, te da te dena tigiwali togolama tama Abrahamgo sągadu wali pabo Juda bage, dago te konealubo po dąu wali. Tama tiyu te aga tigiwali togosiabadi te sogo agai tama tiwai kolesaga dago yai dao.

Godigo dąu wali po te tigidali konealubo po dąu wabo bidibolo wali po dao

13 Polobadu Godigo po Abraham dali me te aga bulai wai dali po dąu wali elaluai, te agai te tigidali bulude bidibo we bidigo to tigidali augwalibolo mawaibao po wai. Tiali goli Abrahamgo te bomai po wali pobaso Godigo te po agabolo dąu me wabeo. Menio. Abrahamgo Godide konealubo po dąu obaso tama Godigo aga doloba pai bidi nogi nogi yali, tama tibaso Godigo aga dali te to maiabo po dąu wai dao. *

14 Te e tiwai dao: te bidi augwaligo te bomai po wali pobaso, augwaligo tede naga te tigidali nai sabo tigi sogo da, teda te konealubo po dąu wabo kolesaga te olo nai tiwai elalugi da, tama te Godigo dąu wali po me te bomo menigi dao. Magi baso meni. We bidigo te bomai po tigidali bugagia wali pabo usu meni baso, tama sęge sai we bidi bidibo dao.

15 Bomai po elalubaso da, teda dago koneani, te bomai po bolobo bidi aga Godigo nogode dene sabo tų te me elalubao. Tama te bomai po menigi sogo da, teda dago te bidigo bomai po bolobo te po me wagi menigi dao.

* **4:13:** Gag 17:4-6; 22:17-18; Gal 3:29

16 Tama tibaso, Godigo e homu ebo dago hania koneagameo, Godigo agai te nai maiabo dąu wali po mu po pedalomainogo eyu, te we bidi augwaligo te sa muani nai sabo homu eyu da, te augwaligo konealubo po agade dąu obaso da, augwaligo te nai saibao. Tama tiyu, tama te Godigo agai olo tau sabo kolesagago te polobadu dąu wali po mu po pedalobo dao. Tama elama, tama Godigo nai maiabo dąu wali po te bomo elalubao, te tigidali Abrahamgo bulai wai dabe nosali pedalabo bage augwalide te po bomo elalubao, tulalugobeo. Te bomai po elalubo Godide konealubo po dąu wabo Juda we bidi augwaligo naga te nai me sogobeo. Menio. Te bomai po elalusiąbo Juda hani isławai bage me, augwaligo Abraham tiwai eyu tama Godigo dąu wali poba homu begi pobaso da, teda augwaligo me te Godigo maiabo nai mu saibao. Abraham aga da, te Godide konealubo po dąu wali we bidi da tigidaligo hasia wąj monu mu dao.

17 Tama tede te Godigo po bukude e tiwai po wai dao: “Eno nage te geninama pedalabo bidi hani hauwago wąj mubao” wai. Te dąu wali po Godigo obaso, Godigo gedude te po te bomo elalubao. Abraham te dago aya dao. Tama Abrahamgo konealubo po te dąu wali po wali peyu Godiba homu dąu wai. Te Godigo naga te isali bidi dabebolo te bidibo ula mayu, tama te pedalisiawani nai dabe me i weyu, te augwali pedelainu ebo dao. Tama tibaso Abrahamgo e homu mu yali, te Godigo aga yaibao po wali sę te mu yaibao. *

* **4:17:** Gag 17:5

18 Abrahamgo Godigo te sę yaibao po wabo tų te agai me susiąbadi, tiali goli agai konealubo po mu dąu weyu, te tų suai bidigo ebo tiwai yilio. Tama aga te bidi hani hauwago wąi monu bidi pedelali, te Godigo wali po tiwai yilio, “Te nago bulai wai hani dabe e tiwai geninama tama pedalaibao,” te po wai dao. *

19 Te Abrahamgo kibu be te bidi sese a naga te 100 kibu be pade elalubadi, tama aga tigi te monu dabe tiwai elalualio. Tama aga we Sarago tigi me te mosi dabe tiwai yilio, augwali sigo wai ame nabo usubeo. Abrahamgo tede te homu yali, tiali goli agai Godigo wali pode konealubo po dąu wali te bomo kimi me isibeo. Te agai konealubo po dąu mu wai dao. *

20 Godigo po weyu, te nai nosali pedalaibao po wali, tama Abrahamgo tede homu elama, tama homu si eyu, tama agai te konealubo po tagalabo te homu me ebeo. Menio. Agai homu te Godigo poba begi pai, tama tebogo aga bomo ilali. Agai tama tiyu, te Godigo nogi uwawa selama,

21 tama kuna koneanio, God agai te sę yabo usu yaibao, te agai polobadu wali po tiwai wali pelama te sę mu yaibao.

22 Tama Godigo homugo ‘Te Abrahamgo enade te konealubo po dąu obaso, te aga doloba pai bidi dao.’

23 Te po te Godigo po bukude elalubao, “Godigo homugo aga te doloba pai bidi da te homu yali,” agai te Abraham dali naga te po me wabeo.

24 Menio. Agai te po dabolo me walio. Te

* **4:18:** Gag 15:5 * **4:19:** Gag 17:17

Godigo dago Genuai Bidi Jisas te gü pagede ma hodolali. Tama te sède dago konealubo po dąu obaso da, teda Godigo homugo da te doloba pai we bidi dao, te homu agai da dali me yaibao.

²⁵ Godigo Jisas e tøba tagala palali te aga isäma dago dwai sè yali sègë sela sämainogo yai. Tama tiyu me, Godigo aga te gü pagede ma hodolaligo te agai da doloba pai we bidi nogi emainogo tiai dao.

Da te Krais dali isilama, tama da aga bidibo ulade bidibao

5

(Dai 5-8)

Godigo da doloba pai we bidi nogi poali po wai

¹ Te dago konealubo po Godide dąu waibaso tama Godigo da doloba pai we bidi nogi polaligo da, teda dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo da God dali deli homu ilama pedalalio.

² Aga me agaduba deligo da megı te bidibo te wiegi yai olo tau mabo kolesaga tomoba pomainogo tü dalalio. Dago agade konealubo po dąu weyu, tama agai te tü tama dalama, tama Godigo dabolo aga genuai nogi tiwai genuai nogi me maiabo sogo asobo dago tonalubao. Tama te asobo sogo tonalubadi dago wiegi yai homu pemene ebo dao.

³ Tama dago tede naga wiegi yai homu pemene me egobeo. Menio. Te sègë dali, dene dali daba pedalubode me te dago wiegi yai homu pemene ebo dao. Dago koneani, dago te sègë toloyu tama

tebogo da homu bomo ilibo dao, tama dago te
säge bugagia tolaluyu bidibo dao.

⁴ Tama dago te sage tolabo bomo te tiwai dali
me bidibaso da, teda da te usu sabo kolesagade
dolalubo usu yaibao. Tama da dolalubo si da,
teda Godigo da dali dwagi yai homu ebo dao.
Tama agai da dali dwagi yai homu eboso da, teda
Godigo nosali da selama tama dabolo aga genuai
nogi tiwai genuai nogi me maiabo sogo asobo te
dago wiegi yai homu eyu tonaluyu bidibo dao.

⁵ Tama tiyu, tama te dago aga bugagia tonalubo
kolesaga te tulalugobeo, te kolesaga ebogo da
guni bula sabo bidi tiwai pedalogobeo. Magi
baso meni. Godigo aga Tedali Mobo Bidi dabolo
mani, tama agai te Godigo da dali wiegi yai homu
eyu tama godolo mu ebo kolesaga te da homude
gisiga ola mawai dao, te kolesaga dwasianu
menio.

⁶ Awe, polobadu da bomo meni yai elalubadi,
te da te Godigo gedude doloba pai we bidi bidabo
usu yai menio, te sogo naga Krais isilama, agai te
da dwai se yali we bidi ma dobola sai dao.

⁷ Edao. Te doloba pai bidi tau siyu te bidi
hauwa te isabo homu me egobeo. Tialima deli
deli bidigo da, te aga homu bomo ilama tama te
dwagi yai bidi me delide dwagi yai homu eyu tau
siyu isabo homu elama tama isaibao.

⁸ Tiali goli, Godigo kolesaga e tiwai dao. Da
dwai se ebo we bidi naga bidai digi, Kraisgo da
tau somainogo homu eyu aga isali. Te kolesagade
Godigo da ola mani, te God aga digi agai da dali
dwagi yai homu eyu godolo mu ebo dao.

⁹ Tama tialigo da, megi dago mu koneani,

te agai da me mu dobola sesa pidubadi geyu, tama dago te dwai sę ebode aga sębę tagalama tama dago dene me sogobeo. Krais agai kaneme gelama tama da penama, tama megı Godigo da doloba pai we bidi nogi obao.

10 Polobadu dago God dali boi bidi homu elama bidibadi, tama te sogo Godigo Ogwa isai. Tama te isaligo agai te dago boi bidi yali kolesaga silama, tama da God dali deli homu ilama pedalali. Tama agai tama tialigo da, teda dago mu kuna koneani, te dago dene sidali weyu, te Ogwago bidibogo te Godigo da ma dobola sainogo tiaibao.

11 Tama tede naga me egobeo. Menio. Dago Genuai Bidi Jisas Krais agai da te God dali deli homu pedalumainogo ilali, tama agai te yali sęde te megı dago Godibolo wiegi yai homu pemene ebo dao.

Adamgo isabo sę nigli, tiali goli Kraisgo bidabo ula nigli

12 Edao. Eno aşeani po page e tiwai dao. Bidi deligo dwai sę hasia polobadu yali, tama te kolesagade te dwai sę ebo kolesaga e tɔba pedalalio. Tama te dwai sęgo te isibo sę sela assai. Tama te isibo sę tigidali we bidibolo mena mena pali. Magi baso meni, tigidali we bidigo dwai sę yai dao. *

13 Te Godigo bomai po me pedalisiąbadi, tiali goli te sogo te dwai sę ebo kolesaga e tɔde elaluai. Tialima, te bomai po te sogo meni baso, Godigo te dwai sę yali we bidi dali te 'Augwali da te negeli elalubo bage dao,' te homu yai menio.

* **5:12:** Gag 3:6

14 Tiali goli te isibo şe te Adam bidali sogo dąj elama asiyu, te Moses bidali te sogoba usu nagasai, tama te sogo tigidali te dwai şego dolobo kolesagago tigidali bidi aiyaba elalualio. Te bidi mebago te Adamgo te Godigo agabolo dolo wali bomai po bolali tiwai me isławani, tiali goli isibo şego te augwali me aiyaba elaluai.

Te Adam dali Krais sigo yali kolesagago te we bidi umabode du walali. Tama tibaso, te Adam da te piksa noma tiwai te nosali pedalabo bidi me deligo piksa noma te hasia pedalai dao.

15 Tiali goli Adamgo dwai şe yali dali te Godigo olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga dali, te tiwai si me ebeo. Mu menio. Te bidi deligo dwai şede te bidi hauwa isai. Awe, te mu po dao. Tiali goli Godigo te olo mabo wiegi yai kolesaga dabolo eyu, tama te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga yali te bidi Jisas Krais delide dago te olo mabo nai sai. Tama te olo tau siyu mabo wiegi yai şe me, te olo mabo wiegi yai nai dali sigo te bidi deli Adamgo yali şede walali du aiyaba mu elaluama, tama we bidi umabobolo te şe pedaludu gebo dao.

16 Te Godigo olo mabo nai dali te bidi deligo dwai şe yali dali te tiwai si me ebeo. Mu menio. Te bidigo dwai kolesaga yaligo du walama tama Godigo te po wali, “Agai dwai şe yali, aga dali aga bulai wai dali augwali mu dolomainao” wai. Tiali goli bidi hauwago dwai şe ebo goli, tama megı Godigo augwalibolo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga eyu tama augwali doloba pai we bidi nogi obao. Te Godigo olo mabo naigo te tiwai aiyaba elalubo dao.

17 Te bidi deligo te po sela sawanigo, tama te bidi deligo yali dwai sego te isabo kolesaga te tuni bidi tiwai bidibo ilali, tama tigidali bidi aiyaba elaluai. Te mu po dao. Tiali goli Godigo olo tau mani wiegi yai kolesaga badi te olo tau siyu mabo naigo me, agai da doloba pai we bidi nogi polali, tego te isibo kolesaga aiyaba elaluama tama genuai mu ilalio. Tama dago mu koneani, tigidali bidigo te doloba pai bidi ilibo olo mabo se siyu da, teda augwali bidibo ula dali bidiyu, te Jisas Kraisgo sede tama aga dali tuni bidi dabe bidaibao.

18 Tama tibaso, dago homugo te pode bugagia koneao. Bidi deligo te Godigo po bolaligo, tama te dwai se yaligo te da tigidali bidi da sege sai bidi ilai digi dao. Tama tiali goli, gasa bidi deligo doloba pai kolesaga yaligo te da tigidali bidigo elaluali sege sela sawai, tama da te wiegi yai bidibo ulade meg i bidibo dao.

19 Tama te bidi deligo po sela sawainogo, tama agai te kolesagade te bidi hauwa te dwai se ebo bidi ilalio. Tama te tiwai naga me, te gasa bidi me deligo te Godigo po wali paligo, tama agai te tiali kolesagade te bidi hauwa te doloba pai bidi te Godigo gedude pedalaibao.

20 Te we bidi tigidali augwaligo augwa ebo dwai se te Godigo gedude genuai mu dao kone-mainogo eyu, tama Godigo te bomai po dabe Mosesbolo ola mawai. Tama mayu, tama augwaligo te bomai po me bolodu mu geanio. Te bidi dabe augwaligo dwai se umabo mu iduali, tiali goli Godigo te olo tau sabo wiegi yai kolesaga te augwalibolo me mu idu gebo dao.

21 Tama tiyu te olo tau sabo wiegi yai kolesagago te dwai sę aiyaba mu elalubo dao. Magi baso meni, te dwai sęgo te isibo kolesaga nigliama, tama te isibo kolesagago da tigidali aiyaba elaluyu bidai. Tiali goli te tiwai me megi Godigo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga te ugwaldu daide bidibao. Te kolesagago da megi tonalubo dao. Godigo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga elama tama da doloba pai we bidi nogi obaso, dago te sesemane sogo bidada peyu, bidada pabo ula elalubao. Dago te ula dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo sęde sai dao.

6

Da te Krais dali isali

1 Te dago te Godigo bomai po dabe bugagia wali pesiąbadi goli, agai da olo mu tau siyu, agai da ma dobola sali. Te agai da dali te wiegi yai sę ebaso, dago magi po waibawe? Bidi mego e tiwai po weyu, “Te Godigo olo tau mabo wiegi yai kolesaga dabolo me hauwa geninama idumainogo eyu, dago dwai sę hauwa idu geinao,” te po weyu da, te po usu dawe, ma meniwe?

2 Mu menio. Magi baso meni. Da te dwai kolesaga ebode te isai bidi tiwai mu elama tama dago te dwai kolesaga ebo tagalalio, te dago isiabo kolesaga mu dao. Tama tibaso, dago te dwai sę hauwa yabo homu mu egobeo.

3 Da te Krais Jisas dali tiasiyu tama baptais sali, te kolesagade da tigidali te aga isalide me tiasiyu tama baptais salio. Te sęde dagego homugo me konebewe?

4 Te baptais saligo da te Krais isalide da tede dali kę̄ selama, tama Godigo da te Krais dali ḡu pagede pubulai tiwai yali dao. Tama Ayago genuai bomogo agai te Krais ḡu pagede ma hodolali. Tama te tiwai me da me te gesi noma bidibo ula selama bidimainogo eyu, da te baptais salio.

5 E tiwai eyu dago te gesi noma bidibo ula sabo dao: da aga dali kę̄ pelama tama da te aga isali tiwai isai. Tama tialigo da, da te aga dali kę̄ pelama tama hodaloyu, me te aga hodaluuali tiwai gilama te dago isali noma dabe ma hodaluama te gesi noma bidibo ula sabo dao.

6 Tama dago koneani, te dago poloba homu kolesaga te ni pedaide Krais dali isama tama te dwai sę̄go da tigide sę̄ yali bomo te silimainogo yalio, te da te dwai sę̄ ebo kolesaga dologode me bidamu dao.

7 Magi baso meni, te isali bidide te dwai sę̄ ebo kolesaga me daganalugobeo.

8 Awe, da Krais dali isali tiwai gilama yaligo da, teda dago konealubo po dą̄u mu weyu e homu ebo dao, te da aga dali hodobo te gesi noma bidibo ulade me da bidaibao.

9 Magi baso meni. Dago koneani, Godigo Krais te ḡu pagede ma hodolali, tama aga munu me isigobeo. Te isibo bomogo te aga aiyaba me elalugobeo, te usu menio.

10 Awe, te aga deli sogo naga isali, munu me ma isigobeo. Tama te isaligo agai te dwai sę̄ ebo bomo aiyaba elaluai. Tiali goli megi aga bidibo ulade ma bidibao, tama te bidibode agai Godigo nogi ugwbaba somainogo eyu bidibo dao.

11 Tama tibaso, duga me duga digi isama tama dwai sęgo bomo dologode ma bidibeo. Menio. Dage te Krais Jisas dali kęq selama, tama dage bidibo ulade God dali bidibao. Dagego duga digi dali te homu yao. Tama te homugo ebo te usu ni tiwai dao, tama dagego ebo kolesaga te usu niba kadu wao.

12 Te tama tiyu, dwai sęgo dage isabo tigi tonalumainogo gogolamu. Tiyu te dwai sęgo dage kegeyu tama tigigo dwai kolesaga wali pabo homu yabuo.

13 Tama dagego duga nogo sąq te dwai sę ebo madi menama, te dwai kolesaga emainogo elamu. Te menio. Godigo dage te gę pagede ma hodolali tiwai yaligo da, teda dagego duga tigi tigidali badi, te dagego homu kolesaga me te Godibolo mayu, te doloba pai kolesaga naga eyu bidięo.

14 Dagego koneani, te dwai sę ebo kolesagago te dage tonaluamuo. Magi baso meni. Te Godigo dage ma dobola somainogo eyu dagego te bomai po bugagia wali pabo homu ebo meni. Te meni. Tede dagego koneani, me sogo dagego geda muyu dwai sę eyu ebo dao. Te usu egobeo. Tama dagego homugo te Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga tego naga dage ma dobola sobaso dage te wiegi yai kolesaga dologode bidabo homu yao.

Da te doloba pai kolesagago sę bidi dabe dao

15 Tama da te bomai po dologode me bidisięy, tama da te Godigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga dologode megı bidibaso, dago magi yaibawe? Dago te dwai sę ebo usu egowe? Mu menio.

16 Te dagego duga tigi te bidi me deligo nogoba menama tama agai po naga wali pobaso da, teda dage agai sę ebo bidi bidibo dao. Koneaniwe? Ma dage te dwai sę ebo kolesagago sę bidi bidiyu tama dage agade duga noma mu isabo sę saibao. Ma dage Godigo po odoyu tama te pogo sę ebo bidi dabe bidiyu tama dage doloba pai kolesaga eyu bidibo dao.

17 Mu tamao, polobadu dage te dwai sę ebo kolesagago sę bidi bidali, tiali goli nosali augwaligo dagebolo Godigo po ola menama, tama dage homu mu eyu te po wali mu pabo gagalali. Te tama tebode dago Godibolo usu da po olama gedu haluasa po wao.

18 Tama Godigo dage te dwai sę ebo kolesaga dologode bidali te dagala sanama, tama dage te doloba pai kolesaga dologode bidibo we bidi dabe bidibo dao.

19 Te dagego homu kolesaga bomo menibadi, tama eno te da bidigo homu wali peyu, tama sę ebo bidide po digi po begeleyu, tama eno e po obao: polobadu dagego duga tigi tigidali te meda yai kolesagade sę ebo bidi bidiyu, tama dagego yali dwai dwai sę geninama mu pedalali. Tiali goli megı dagego te duga tigi dabe me homu kolesaga te doloba pai kolesagaba munama sę ebo bidi bidiyu, tama dage te dwai sę me isawai te wiegi yai tedali kolesaga naga pedalomainogo yao.

20 Magi baso meni. Polobadu dage te dwai sęgo sę ebo bidi bidibadi, te sogo dage te doloba pai kolesagade sę ebo sę bidi me bidibeo.

21 Tialima te dwai sę ebode dagego magi nai

saliwe? Woo, te megı te sęde dage hale ebo dao. Te kolesagago te bidigo noma isibo sę naga pedalubo dao.

²² Tiali goli megı Godigo dage te dwai kole-sagade kalabus elaluali te agai dagala şanama, tama dage aga sę ebo bidi munama bidibao. Tama dagego e tiwai wiegi yai nai saibao, God agai dage te wiegi yai tedali te dwai sę me isawai we bidi ilibao, tama dagego te wiegi yai sesemane sogo bidada pabo te bidibo ula saibao.

²³ Magi baso meni. Te dwai sęgo te aga sę ebo bidi augwalibolo te pe mabo dao. Te mabo pe te isibo sę naga dao, augwali te God dali dagalama tama aga dali bidada peyu bidada pogobeo. Tiali goli te da te ula sabo dolo meni yai goli, Godigo dabolo te wiegi yai olo mabo kolesaga eyu, te sesemane sogo bidibo ula mawaibao, te da te dago Genuai Bidi Krais Jisas dali wadolali we bidi dabolo agai te ula olo naga mawaibao.

7

Megi da te gesi homu kolesagade bidibao

¹ Eno ama dedeo, eno e po dage te bomai po bugagia koneani bidibolo obao. Te bidi bidibo ula elaluyu bidibadi, te sogo naga aga te dago elalubo bomai po dologode bida wabo dao. Eno homugo dagego te tiwai ebo kolesaga koneani homu yalio.

² E tiwai dao, te bidigo sai we tama aga bidi bidibadi da, teda te bomai pogo aga te aga bidi dali kęnanio. Tiali goli, aga bidi isai digi yai baso

da, teda aga bidi dali te kęnani bomai pogo te aga ma kęłubeo.

³ Tama te bidi bidibadi tama we gasa bidi dali pobaso da, teda te we sabo kolesaga te wego dolobo nogi waibao, te penani ebo we dao te waibao. Tiali goli, te bidi isai digi yaibaso da, te bomai pogo aga ma kęłubeo. Tama te we aga gasa bidi dali pobaso da, teda agai te we sabo kolesaga me dolobeo, aga te penani we dao wagobeo.

⁴ Tama te tiwai me dage dali pedalalio, eno ama dedeo. Dagego tigi te Krais dali kę̄ selama, tama te dali dage isalio, tama te bomai pogo dage me tola sabeo. Tama bidi isai we gasa bidi dali bidigi pabo tiwai, dage gasa bidi dali bidi pelama agai dage sali, aga te Godigo aga te ḡu pagede ma hodolali bidi. Tama dago te Godigo homu kolesaga wali peyu tama wiegi yai s̄e emainogo eyu, tama Godigo aga te ḡu pagede ma hodolali.

⁵ Da te poloba meda yai kolesagade bidali sogo, te bomai po elalubaso, tede dwai homu eyu, tama dago tigigo ebo dwai kolesaga hodoliyu tama dena tigigo dago dwai s̄e eyu bidai dao. Tama te s̄e dago elaluama, tama dena noma isabo s̄e naga pedalainogo yai dao, te da God dali bidisiąbo s̄e naga pedalai dao.

⁶ Tiali goli megi da, megi te Godigo da ma dobola somainogo eyu, te da te Mosesgo mani bomai po wali pabo s̄e, te s̄e tagalama tama da olo bidibao. Magi baso meni. Da te isai bidi tiwai bidibao, te dago tigi me homu me augwali sigo ebo dwai s̄ego da me tonalubo menio. Tama tiyu, dago te Godigo s̄e ebo dao, te bomai po dologode

bidibo meni. Te meni. Dago te gesi noma kolesaga te Tedali Mobo Bidigo te sə hodolama dago te sə ebo dao.

Dwai səgo da dolali

7 Tama tibaso dago magi po waibawe? “Te bomai pogo digi dabolo te dwai sə ilibo page pedalai dao,” ma dago te tiwai po waiba agawe? Mu menio. Te bomai pogo te eno yali səde te dwai sə ebo po me ola magi menigi sogo da, teda eno me konegi meni dao. E tiwai yali, bomai pogo te po wai, “Nago gasa bidigo nai sabo homu eyu pesa me elamuo.” Tama bomai pogo te tiwai po me wasiąwai tigi sogo da, teda eno te gasa bidigo nai pesa ebo kolesaga te dwai kolesaga dao me konegi menio. *

8-9 Awe, te bomai po menigi sogo da, teda te dwai sə ebo kolesaga te isai bidi tiwai elalugi dao. E tiwai dao. Polobadu te ena ogwade bidibadi te sogo eno te bomai po konebeo, tama ena bugagia olo bidali, eno homu ena səgə sai bidi meni. Tiali goli nosali Godigo bomai po eno kone selama, tama eno homu tomode elaluali dwai sə ebo kolesagago eno dwai sə yabo homu hodaluama, tama haniani naide pesa ebo səgo ena homu hodolai. Tebogo eno koneani, eno te bomai po bolama tama dwai sə yalio, te eno koneanio.

10 Tama eno me koneani, eno te dwai sə ebaso, ena isali tiwai yalio, ena God dali bidibeo. Hasia sogo Godigo te bomai po sa muyu te enabolو bidibo ula mawaibao po wai. Tiali goli eno te

* **7:7:** Sai 20:17; Bom 5:21

bomai pode bidibo ula me sabeo, agai ena ela
muyu naga yai dao.

¹¹ Magi baso meni, te dwai sę ebo kolesagago
te bomai pogo tų gegelama, tama ena ili po ola
mani, tama te kolesagade te bomai pogo ena ola
mani, te ena dwai sę ebaso ena isali tiwai yalio,
ena God dali bidibeo.

¹² Tama tibaso dago koneani, te Godigo bomai
po aga digi te magi dwai sę me isayu te wiegi yai
naga elalubao. Tama te Godigo dabolo tama tiao
wali po tigidali me te dwai sę me isawai wiegi
yai elaluali, tama doloba pelama, tama wiegi yai
naga dao.

¹³ Tialima megı dago magi homu yagawe?
Ma te wiegi yai bomai po agai ena te Godide
dagalaliwe? Mu menio. Te eno dwai sę ilabo
kolesagago naga ena te Godide dagalali, tego ena
isai bidi tiwai ilalio. Te dwai sę yabo kolesagago
te bomai pogo ena te isai bidi tiwai ilalio. Magi
baso meni, te dwai sę ebo te hania pedaluyu
tama te bomai pogo da ola mani, te dwai sę ebo
te dwai dwai kolesaga mu dao.

*Dwai sę ebogo dago homu kolesaga kalabus
elaluali*

¹⁴ Dago koneani, te bomai pode te Godigo
Tedali Mobo Bidigo te Godigo homu kolesaga
dabolo ola mabo dao. Tiali goli ena, eno poloba
homu me elaluyu tama te homu ena wali pabo
dao. Te dwai sę ebogo ena kalabus ilama tama
eno agade sę iduai dao.

¹⁵ Hauwa sogo eno ebo kolesaga page te eno
me konesıma ebao. Tama eno homugo godolo
mu elama yainogo ebo kolesaga, te eno ebo meni.

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 7:16xlii Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 7:22

Tiali goli eno homugo hagela mu yali kolesaga, te eno ebo dao.

¹⁶ Tama eno homugo hagela mu yali kolesaga te eno yali goli, eno koneani, te dwai sę dao, tama te kolesaga ebo eno hagela yalio. Tama tialigo da, eno homu me te bomai po me te deli dao, te eno te po obao, "Awe, te Godigo bomai po te wiegi yai naga dao."

¹⁷ Tama tibaso megı eno koneani, te ena digi eno te dwai sę me ebo meni. Menio. Te ena tomode bidibo dwai sę ilibo homu kolesaga agai naga te sę ebo dao.

¹⁸ Eno koneani, ena tomode te wiegi yai nai deli me bidibo menio. Eno tqde bidibo tigide me te homude me, te side te wiegi yai nai me deli bidibo menio. Mu tama, eno wiegi yai kolesaga yabo homu ebo, tiali goli eno te kolesaga yabo usu me ebeo.

¹⁹ Awe, te wiegi yai kolesaga eno yainogo homu ebadi goli, te kolesaga eno me ebo meni. Me ma, eno ebo hagela homu yali dwai kolesaga, te kolesaga eno ebo dao.

²⁰ Tiali goli eno ebo hagela homu ebo dwai kolesaga eno yaligo da, teda ena digi eno te dwai sę ebo menio. Eno te sę yao homu ebeo. Menio. Te ena tomode bidibo dwai sę ilibo homu kolesaga agai naga te dwai sę ilibo dao.

²¹ Tama tibaso, enade te tiwai kolesaga bidibo eno sulama konebao: eno wiegi yai kolesaga yabo homu ebaso da, teda te eno homude elalubo dwai sę ebo kolesagago te homu aiyaba elalubo dao.

²² Mu tama, eno homude eno Godigo bomai po

mu godolo ebo dao.

²³ Tiali goli eno subao, gasa bomai po te eno tigi tomode elalubao, te gasa bomai pogo eno tigi tonalubo dao. Tama te gasa bomai pogo te eno Godigo bomai po mu godolo ebo homu dali hwjibo dao. Tama te gasa bomai pogo ena te ena tomode bidibo dwai s̄e ilibo homu kolesaga wali pomainogo ilibo dao.

²⁴ Ena da te hobedagia bidibo bidi mu dao. Dego ena te eno tigigo yainogo ebo kolesaga dagala s̄agowe?

²⁵ Eno Godibolo usu da po olama gedu haluasa po obao. Te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo nogode agai ena dagala olo muanio. Tama ena e tiwai bidibao. Ena digi ena homugo te ena Godigo bomai po dologode bidiba homu ebo dao. Tiali goli poloba homu kolesagade ena te dwai s̄e ebo kolesaga dologode bidibo dao.

8

Kraisgo te dago yali dwai s̄e sela s̄anama, te Tedali Mobo Bidi dabolo mani

¹ Te da Kraisde tialubaso, God agai da aga gedude te doloba pai we bidi dao te po wabo dao. Tama tibaso, Godigo da Krais Jisas dali wadolali we bidi dali po t̄u eyu tama s̄eqe dabolo magobeo.

² Magi baso meni, ena megi da Krais Jisasde tia selama tama Godigo Tedali Mobo Bidigo t̄u dalali. Te da te dena homude elalubo dwai s̄e ilibo kolesaga dologode me bidibadi, tama da te isai bidi tiwai bidiyu tama da Godide tedali bidai dao. Tama da te tama tiwai me bidibo tagalomainogo

eyu, tama Tedali Mobo Bidigo gasa tū dawai, te da olo bugagia bidimainogo agai tama tiai dao.

³ E tiwai yai dao. Te dena tigi tomode bidibo dwai sē ilibo kolesaga elalubaso, dago te Godigo bomai po dolo wali peyu tama da doloba pai we bidi pedalisiabo dao. Tiali goli God aga digi da doloba pai we bidi aga gedude pedalalio. Agai aga Ogwa naga tagala palai, te aga tigi te da dwai sē ebo bidi tigi tiwai elalualu. Aga dago dwai sē yali sēgē sela sawainogo asai, tama da bidigo dwai sē yali dene te Godigo aga delide naga wei ponai dao.

⁴ Agai tama tialigo te da te bomai pogo usu niba kadu walainogo yai. Magi baso meni, megi da te poloba yali dwai homu kolesagade me bilibeo. Menio. Dago te Tedali Mobo Bidigo wiegi yai kolesagade bilibo dao.

⁵ Te augwa homude elalubo dwai sē ilibo kolesagade bilibo bidi dabe, augwali te augwaligo homu kolesaga te poloba yali sēde naga homu dāu weyu tebo dao. Tiali goli te Tedali Mobo Bidigo ebo kolesagade bilibo bidi dabe augwali da, te augwaligo homu kolesaga te Tedali Mobo Bidigo naiba homu dāu wabo dao.

⁶ Te augwa homude elalubo dwai sē ilibo kolesagaba naga homu dāu wabo we bidi, augwali da dwai sēgo dolama te bidada peyu bidada pogobeo. Tiali goli bidigo homugo te Mobo Bidigo wiegi yai kolesagaba homu dāu weyu da, te bidi te bidibo ula bidiyu, tama homu nagame elama bidada peyu, bidada paibao.

⁷ Te bidigo homugo te dwai sē ilibo kolesaga wali pobaso da, te tebo bidigo God dali boi bidi

ebo bidigo tibo dao. Magi baso meni, aga te Godigo bomai po dologode me bidibo menio. Mu tama, agai te bomai po wali pabo usu egobeo.

⁸ Te dwai sə ilibo homu kolesagade bilibo bidi dabe, augwali te bidi augwaligo te Godigo godolo yabo kolesaga me egobeo, augwali tede usu egobeo.

⁹ Tiali goli dage da, dage te dwai sə ilibo homu kolesagade me bidibeo. Menio. Te Godigo Mobo Bidi dagede bidibaso, dage te Mobo Bidigo kolesagade bidibo dao. Tiali goli, te bidi me delide te Kraisgo Mobo Bidi meni baso da, te bidi aga te Kraisgo bidi menio.

¹⁰ Te dagego dwai sə ebaso, te dagego tigi te isabo sogo elalubao. Tiali goli, te Krais dage tomode bidiyu da, teda Godigo dage te doloba pai we bidi nogi nogi ebaso, dagego homu noma bidi te bidibo ula elaluabao.

¹¹ Godigo Jisas te gụ pagede ma hodolai. Tama te sə yali Godigo Mobo Bidi dage tomode bidaligo da, teda te Krais te gụ pagede ma hodolali bidi agai te dagego osogo bidibo isabo tigiba te bidibo ula me mayu tama dage me gụ pagede ma hodolaibao. Te agai tama tiwai sə emainogo te aga Mobo Bidi dage tomode bidibo dao.

Tedali Mobo Bidigo da Godigo wai dabe ped-alumainu nigilali

¹² Eno ama dedeo, Godigo Mobo Bidigo dago tigi ma hodolaibao. Tama tibaso, agade dago negeli elalubao, te agai kolesagade da wali pao. Tiali goli dago te dena tigigo homu kolesagade

me negeli elalubeo, te dago poloba bilali homu kolesagade wali pelamuo.

¹³ Te dagego tigigo dwai sę ilibo homu kolesagade me bidibaso da, teda dage isabuo. Tiali goli, te Tedali Mobo Bidigo bomogo te dagego tigide dwai kolesaga dabe ebo te ela mubaso da, teda dage bidada peyu, bidada paibao.

¹⁴ Te Godigo Mobo Bidi wali bilibo we bidi augwali tigidali te Godigo wai dabe bidibo dao.

¹⁵ Magi baso meni, te Godigo dagebolo mani Mobo Bidi da, te dage olo sę ebo bidi bidiyu God ma wi ilibo Mobo Bidi meni. Te menio. Te mani Mobo Bidigo dage Godigo wai dabe ilibo Mobo Bidi dao. Te Tedali Mobo Bidigo dago i olama tama Godibolo “Aya, Aya” wabo dao.

¹⁶ Te Mobo Bidigo digi agai dago mobo noma bidi tau siyu tama dago homu tomode hania hanilama, da te Godigo wai puluba bidibo po wabo dao.

¹⁷ Tama da te Godigo wai dabe bidaligo da, teda nosali dago te Ayago nai me saibao. Awe, te dago Godigo nai saibao, te nai me dago Krais dali saibao. Te megı dago Godigo sę eyu tama Krais dali dago te dene tolobaso da, teda dago aga dali te genuai nogi me te ula yai bomo me, te me dago aga dali nosali saibao.

Nosali da bugagia bidabo digi mu te dagalude saibao

¹⁸ Te da e tőde bidibadi te da God wali pabo we bidi dali dwai homu ebo bagego dabolo dene dali sęge dali mabo dao. Tiali goli eno te Godigo dabolo nosali maiabo ula yai bomo dali, haniani wiegi yai nai dali, te naide eno homugo kone

palobo si, te eno e po wabo dao, "E, te eno megı tololo sęge te genuai menio, te dwasianunu naga dao, te olo nai tiwai dao," eno te homu ebo dao.

¹⁹ Te nosali Godigo da uwababa selama, tama da agai wai dabe te hania hanilaibao. Tama te sę yabo sogo asobo te Godigo nigali tigidali naigo tonaluyu bidibo dao, te bidi aga homu memenege eyu, tama aga wiegi yai nai asobo sogo tonalubo tiwai gilama.

²⁰ Megi e sogo tigidali nai dabe dwai bidiyu tama dolobao. Te augwa homugo digi me ebeo. Menio. Godigo digi augwali te tiwai kalabus elama bidibo. Te augwaligo te Godigo augwalibolo nosali yabo sę tonaluyu bidibo dao.

*

²¹ Tama megı augwali te dolama bidibo kalabu-side te tigidali nai Godigo dagala sęnama, tama te tigidali bugagia mu te da Godigo wai dabe dali bidaibao. Te tigidali nigali nai te sę yabo sogo asobo tonaluyu bidibao.

²² Dago koneani, tigidali nai Godigo nigali, te tigidali dene eyu te hę wabo tiwai ebo dao, te wego wai ame nainogo dene ebo tiwai ebao. Tama Godigo nigali nai tigidali te dwai hę weyu bidali, te megı e sogoba usu nagasobo dao.

²³ Tama te nai dabe augwali naga me tebeo. Menio. Dago te Tedali Mobo Bidi salio, te tiwai Godigo hasia mu dabolo te olo mu manio, te agai dabolo nosali gasa nai me mawaibao. Tama da me, dago homu tomode dene elama hę weyu, tama Godigo te da aga wai dabe pedalabo kolesaga te silimainogo ebo sogo tonalubao, te

* ^{8:20:} Gag 3:17-19

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 8:24xlviiiPolgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 8:28

agai dago tigi ma dobola selama olo bidabo sogo dao.

²⁴ Magi baso meni, Godigo da ma selama, tama megi dago agade konealubo homu dąu olama tama agai da dali te wiegi yai sę mu nosali usu numainogo dago megi tonalubo dao. Tiali goli dago tonaluali nai te nosali dago subo si da, te dago aga ma tonalugobeo. Bidigo te nai me deli suali da, magi baso te agai ma tonalugowe? Te egobeo.

²⁵ Tiali goli megi te nai dago sisabadi da, dago homu dąu mu olama te nai dago mu saiba homu yali da, teda dago homu bomo te naiba elama tama bugagia tonaludubo dao.

²⁶ Te bugagia tonalubo kolesagago da tau sabo dao. Te tebo kolesagade me te Godigo Tedali Mobo Bidigo te da bomo meni yai bidi me tau sabo dao. E tiwai dao, dago te God dali gedu haluasa po wabo tų te kuna gisiga konebo menio. Tiali goli Godigo Mobo Bidigo digi da tau siyu, Godibolo gedu haluasa po wabo dao. Agai homude bomo eyu tama te hę wabo tiwai eyu, te pusisąbo pogo agai Godibolo te po wabo dao.

²⁷ Tama te bidigo homu tomode elalubo nai subo bidi God, agai te Tedali Mobo Bidigo ebo homu konebo dao. Magi baso meni, te Tedali Mobo Bidigo te Godigo homu kolesaga wali peyu tama da Godigo we bidi tau siyu te gedu haluasa po hanalubo dao.

²⁸ Tama dago koneani, te augwaligo aga dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo we bidi, te we bidibolo pedalabo sę tigidali te Godigo digi dodolama, tama te sę tigidali te we bidi

dabeba pedaluyu augwali tau sabo dao. Te we bidi augwali te Godigo ma saiba po wali we bidi augwali tama agai augwali sa munama i wai dao.

²⁹ Magi baso meni, te Godigo augwali polo koneani bidi dabe, agai augwali me hagea siyu tedali muani, te aga Ogwa tiwai pedalomainogo yai, tama ama name hauwa bidimai hagede yali, tama Krais te augwaligo ama gomunai bidi bidaibao.

³⁰ Tama God agai te polobadu hagea sali we bidi augwali, te agai augwali me i walio. Tama agai te i wali we bidi augwalibolo te agai augwaligo yali dwai sę sęge sela şanama, tama augwali me te doloba pai bidi nogi poali. Te agai doloba pai nogi wali we bidi augwalibolo agai te aga digi elalubo ula yai bomo dali genuai nogi dali augwalibolo mani.

Godigo wiegi yai homu eyu godolo mu ebogo da munu me tagalogobeo

³¹ Te Godigo te da tau sabo sę hauwa po odobaso, tama dago magi po Godigo te ebo sę dabede waibawe? E tama naga dao, te Godigo da tau sobaso, teda dego da dali boi bidi elama tama da aiyaba elalugowe? Woo, bidi mu menio.

³² Agai aga Ogwa digi te dabolo mawainogo homu si me ebeo. Menio. Agai aga tagala palali te agai da tigidali tau sagasomainogo olo tagala palilio. Agai aga Ogwa digi da tau somainogo mobaso, teda mu tama dao, agai homugo te gasa nai me tigidali te olo mu dabolo te aga dali mawaibao.

³³ God aga digi da doloba pai we bidi nogi pobaso, te da God aga digi hagea sali we bidi

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 8:34lPolgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 8:37

bidiyu, te mena boi bidigo da kisiliyu po tü ebo usu egowe? Woo, bidi mu menio.

³⁴ Te dego da dali te dwai sę yali bidi te dwai dene sabo po wagawe? Menio. Magi baso meni. Krais Jisas aga digi isamax, tama ma hodalubadi yai. Tama aga digi te Godigo dolo nogode genuai bidi bidiyu, tama God hanalu wabo po wabogo me da tau sabo dao.

³⁵ Te Kraisgo da dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo kolesagade te da mena nai mugo dagala sayabo nai menio. Ma te sęge daba pedalobo si da, ma dago dene tolobaso, ma bidigo da dolobo si da, ma augwaligo da nasi ilabo sę ebaso, ma da gudubo ugwa meni baso, ma augwaligo da te dwai bulude bidimainogo ilibo sę ebaso, ma augwaligo da hwągo ela mubo si da, tama te tobage sę ebo dabego da te Kraisgo da dwagi yai homu eyu godolo mu ebo sęde dagala sagobeo.

³⁶ Mu tama, dago koneani, te tobage sę dabe te daba pedalaibao, te Devitgo Godibolo polobadu e tiwai po wali gilama te tiwai sę yali, *
“Da te nago we bidi bidibaso, tama tigidali sogo augwaligo da ela muabo homu eyu, da pobeasa bilibo dao. Augwaligo da sulama, ‘Te ela muabo kibu sipsip wai tiwai naga yai dao,’ augwaligo dade
te homu ebo dao.”

³⁷ Tiali goli, te augwaligo da dali te tobage dwai sę yali goli, Godigo da dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebaso, tama agai da tau selama, tama dago te tobage sę tigidali aiyaba mu elaluibaao.

* ^{8:36:} Tib 44:22

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 8:38li Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 9:2

³⁸ Awe, eno tede konealubo homu mu dąu wali, te magi nai me deligo da te Godigo godolo ebo sęde munu me dagala sagobeo. Ma te augwaligo da ela mubo, ma da bidibadi dago sęgę tololo, ma ensel mobo bidi dabe, ma te dwai haubo mobo bidi dabe, ma te tőde bidibo toboli bidi dabe, ma megi elalubo nai, ma te nosali pedalabo nai,

³⁹ ma te dagalude bomo elalubo dwai bage, ma te moni sia dabo bulude bomo elalubo bage, ma te meba gasade elalua pabo Godigo nigali nai, te tigidali nai dabego te Godigo dade dwagi yai homu eyu godolo mu ebo kolesaga te dagala sawainogo ebo usu me egobeo. Te dago Genuai Bidi Krais Jisasgo yali sęgo te Godigo aga dade ebo godolo ebo kolesaga dabolo ola mawai dao.

Te Godigo te Israel dabede yali kolesagade Polgo po wali

9

(Dai 9-11)

*Polgo Israel dabe augwalide homu sęgę mu yali
po wai*

¹ Ena Kraisde wadolai bidi bidibaso, tama eno megı wabo po te mu po naga waibao, tibo po wagobeo. Tama Godigo Tedali Mobo Bidigo te eno yabo kolesaga dagalobo homu tonaluyu, tama agai eno po me tau selama tama eno mu po naga obao.

² E tiwai dao, eno homu sęgę mu elama tama sesemane sogo ena dwai dene ebo dao. Magi

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:3lii Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:6

baso meni, te eno hani Juda bage augwali meba hauwago Krais tudiba muanio.

³ Eno homugo te Godigo eno ama dede augwali ma dobola somainogo ebo homu godolo ebao, augwali ena dali deli kaneme elalubao. Tama te tü elalugi sogo da, augwali tobade te eno Kraisba gedu haluasa po olama agai ena i ola mayu tama sela şanama tama ena hagamainogo elama tama augwali tau somainogo hasegeligi da. Eno te homu bomonama ebo dao.

⁴ Augwali da, te Abraham aga ogwago ogwa Jekop aga hani dao, tama Godigo augwali aga wai dabe nogi poali. Tama tiyu aga agai ula yai bomo augwali dali bidagasidu geai dao, te bidi meni yai kemi tó bulude. Aga digi agai däü wali po augwalibolo madu geai. Godigo agai bomai po me augwalibolo mani. Tama agai te augwaligo agabolo lotu po wabo kolesaga te agai ola mani. Tama agai aga sa muani bidi Krais nosali augwaligo hanidu pedalaibao po augwali dali däü walali. *

⁵ Augwaligo wai mu Abraham dali, Aisak dali, te Jekop dali, augwali polobadu bidiyu te genuai nogi sai bidi dabe hasia bidali, tama augwali te augwa bulai wai dabe naga bidai. Tama Krais aga e tóba dulama tama da bidi tiwai tigi sali sogo, agai te Juda hanide naga te bidi mu pedalali. Aga te tigidali nai tobolu bidi bidibao. Aga te God dao, te aga nogi dago sesemane bidada pabo sogo ugwaba sinao. Mu dao.

⁶ Te eno hani Juda bage augwali hauwago Krais tudiba muai goli, te Godigo polobadu däü wali

* ^{9:4:} Sai 4:22

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 9:7lili Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 9:11-12

po te olo hagabo tiwai me egobeo. Menio. E tiwai dao, te Jekop aga nogi me Israel, te bidi aga hanide pedalali bidi augwali tigidali te Godigo hagea sali Israel dabe mu me ebo meni.

⁷ Tama dago e tiwai po me olamuo, "Augwali te Abrahamgo kanemedede pedalama, tama tigidali augwali te aga wai dabe mu bidibao," te wagio. Menio. Polobadu Godigo e tiwai po Abrahambolo wai dao, "Te nago hani bidi nogi nosali nedada pabo si, te Aisakgo hani augwali naga nedada paibao." *

⁸ Te po page e dao, te Godigo gedude te tigigo ebo kolesagade naga pedalali wai dabe augwali te Godigo wai dabe me egobeo. Menio. Te Godigo Abraham dali dąu wali pode ame nani wai dabe, te augwali Abrahamgo hanide nogi elaluai dao.

⁹ Tama te kolesagade homu paliyu, Godigo te dąu wali po e tiwai hasia polobadu te Abrahambolo wai, "Te eno te bodolu mani sogo ena ma asaibao, tama nago we Sarago te wai ogwa ame naibao," te po wai. *

¹⁰ Tama Godigo te naga me ebeo. Te Sarago ogwa Aisak ame nenama, tama genuai elama, tama agai aga we Rebeka sali. Tama Rebekago tabi elama tama te wai si deli sogo elaluali. Tama te wai sigo aya deli naga, te Aisak, da Juda dabego wąj monu dao.

¹¹⁻¹² Tiali goli, Godigo homude bidi sa muabo kolesaga yilio. Agai te bidigo sę ebode homu me ebeo. Aga digi aga homu naga wali peyu, te bidi i olama tama aga sa muaibao. Tama te wai

* 9:7: Gag 21:12 * 9:9: Gag 18:10

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeani 9:13liv Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeani 9:16

si Jekop dali, Iso dali, augwali si ame nesiabantu, tama augwaligo te wiegi yai kolesaga ma te dwai kolesaga me isabantu, Godigo Rebekabolo te aga tamadi ame nabo wai side te po wai, "Te nago ogwa si deli sogo ame nenama, tama nosali te gomunai bidi te i badu bidi dologode bidaibao," te po wai. *

13 Tama te tiwai naga pedalali, te Godigo po pusali bidi nogi Malakai agai nosali aşeani Godigo wali po tiwai gilama yalio, "Eno Jekopde dwagi yai homu eyu godolo mu yali, tiali goli eno Iso hagela homu mu yali," Godigo te po wai. *

14 Tama tibaso, dago te şede magi po waibawe? "Godigo aga homu wali peyu, te bidi deli naga sa mubaso, agai te dolo me isawai kolesaga yalio," te dago te tiwai po omainogo yagawe? Mu menio.

15 Magi baso meni. Godigo e tiwai po Mosesbolo polobadu wai, "Te ena digi eno bidi me delibolo te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga yabo homu eboso da, teda eno homu naga wali peyu, eno olo mabo wiegi yai kolesaga agabolo yaibao. Te eno bidi me deli homu dene yainogo da, teda eno homu naga wali peyu, aga eno homu dene ebo dao," Godigo te po wai. *

16 Tama te po obaso, dago koneani, te Godigo bidi sa mubo page, te bidigo homugo me te aga şe denego me eboso Godigo aga sa mugobeo. Menio. Te Godigo te bidide homu dene eyu, olo tau siyu mabo wiegi yai kolesagago naga te bidi sa mubo dao.

* **9:11-12:** Gag 25:23 * **9:13:** Mal 1:2-3 * **9:15:** Sai 33:19

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:17lv Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:20

17 Tama Mosesgo te bukude aşəani Godigo e tiwai po te Isip tǫ tuni bidibolo wali, “Eno bomo tigidali bidibolo ola mawaio wali, te augwaligo eno nogi te tigidali tǫba sela pelama pusugi pomainogo obao. Tede naga eno nage hodolama, tama tuni bidi nigilama, tama eno te nage dali hwj̄bo dao,” Godigo te wali po aşəani. *

18 Tama tibaso dago koneani, te Godigo aga homu naga wali peyu te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga te bidi me delibolo yainogo da, teda agai te olo mabo wiegi yai kolesaga te agabolo yaibao. Me ma, te bidi me deli agai te po odosiabo bidi ilainogo homu eyu da, teda agai te bidi te po odosiabo bidi ilibo dao.

Godigo s̄eb̄e dali te Godigo wiegi yai kolesaga ola mabo po dali wai

19 Tiali goli, bidi mego enabolo e tiwai po wagi da homu yali da, “Te Godigo aga homu naga wali peyu, tama bidi me deli sa munama tama gasa bidi meni. Tama tiyu da, teda magi baso agai te bidigo dwai kolesaga ebo po me odubadi geaibawe? Dego te Godigo ebo homu kolesaga gisilainogo usu egowe? Bidi menio.”

20 Bidi me deligo te tiwai po hanalu weyu da, teda eno te po wei ponoyu te po waibao, “Abagi, nage de da weyu, tama nago te po Godibolo ela palamu. Ma te mama tǫgo nigali senego te aga nigali bidigo geda muani homu eyu, tama te bidibolo te po wai, ‘Magi baso nago ena te tiwai nigali’ po waibawe? Menio. *

* **9:17:** Sai 9:16

* **9:20:** Ais 29:16; 45:9

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:21^{vi} Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:26

21 Te sene nigibo bidigo te agai mama tō pedai me deli selama, tama te tōgo te sene si nigali, me deli te wiegi yai sē yabo sene te wiegi yai nigali, tama me deli te olo sē yabo dwai sene nigai. Aga homu naga wali peyu, tama te tiwai ebaso da, te usu da, po meni, te aga sē dao.”

22 Te Godigo me te tiwai yai. Agai te aga sēbē homu ebo te bidi dabebolo hania hanilabo homu yali, te tigidali bidigo agai bomo me konemainogo yai. Tama te dwai sē yali dene sabo we bidi augwali dolabo sē te sisi yai elalubo, tiali goli agai augwali gogolama polo elebeo, tama bobage sogo tonaluali.

23 Magi baso meni, agai homugo te agai homu dene eyu tau sabo sa muani we bidi augwalibolo mabo wiegi wiegi yai ula yai bomo, te bomo augwali ola momainogo agai bobage sogo tonaluali. Augwali agai polobadu hagea sai dao, tama agai bomo yai ula augwaligo saibao.

24 Te da dao. Agai da i wali, te da Juda hani naga i me wabe, menio, te gasa hani dabe dali me i walio.

25 Te Godigo aga homu naga wali peyu, te we bidi meba naga hagea sabo kolesagade te polobadu Godigo po pusali bidi Hoseago aşəani pode Godigo wali po me te e tiwai po aşəani,

“Te eno hani isławai we bidi hani, te augwali eno hani nogi poaibao. Tama te eno augwalide dwagi yai homu eyu godolo isławai hani, te hani eno ‘Te eno godolo mu ebo hani’ nogi poaibao.*

26 ‘Dage eno hani meni,’ tama eno te po wali

* **9:25:** Hos 2:23

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:27lviiPolgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 9:30

madi, te bulude naga te eno augwali nogi olama,

‘Te

bidabo ula elalubo Godigo wai da’ po waibao,” *

Godigo te po olama, tama Hoseago aşəani.

²⁷ Tama te gasa polobadu Godigo po pusali bidi Aisaiago te Israel hanide po olama tama te tiwai i wali, “Tama te Israel dabe augwaligo hani nedebō namba te ąjı sanede elalubo masigi kemi tiwai pedalubaso da, tagalao, teda Godigo augwali meba naga dią selama, tama dwasianu hani naga ma dobola saibao.

²⁸ Magi baso meni. Genuai Bidigo po tü silibo si tama te po polo togwa şanama tama te təde we bidi augwalibolo te dene wei ponaibao,” Aisaiago te po wai. *

²⁹ Tama polobadu Aisaiago te po olama po wai tiwai. Agai te po wai, “Te tigidali bomo elalubo Genuai Bidi agai te dago dwasianu hani bidimainogo egi menigi sogo da, teda da mu doloyu, te bulu si nogi Sodom dali Gomora dali si tiwai pedalama, tama da mu dolai bidigi dao.” Aisaiago te po aşəani. *

Te Israel dabe augwaligo Kraisde konealubo po dąu mu olama, te doloba pai we bidi pedelabo homu elama konealubo po dąu wabe

³⁰ Tama tibaso dago koneani, te gasa hani dabe augwaligo te doloba pai bidi nogi sabo şe dene me ebe, tiali goli augwaligo te doloba pai bidi nogi salio. Te e doloba pai kolesaga te augwaligo konealubo po dąu olama sai.

* **9:26:** Hos 1:10

* **9:28:** Ais 10:22-23

* **9:29:** Ais 1:9

31 Me ma, te Israel dabe augwali da, te Godigo augwalibolo doloba pai bidi nogi pomainogo eyu, tama augwali te bomai po bugagia wali pabo tü gegali goli, te tü augwaligo subeo, te augwali te bomai pogo usu niba kadu wabeo.

32 Augwali te Godigo gedude te doloba pai we bidi magi baso pedalebewe? Augwaligo te Kraisgo yali sęde te konealubo po dąu wasiąyu, tama augwaligo te Godigo te doloba pai bidi nogi poaibao homu eyu yali. Te po digi po begelama te tiwai yali, te sągade dolobo masigigo te augwaligo sągade dolama tama augwali tulaluai dao.

33 Te tiwai po me deli te Godigo po bukude polobadu aşeani, te po e tama wai,

“Odao. Te Saion hanude eno te bidi sągą dani tuą

palama tulaluabo masigi me deli mubao. Eno te bidi me deli tede mubao, tama we bidi augwaligo aga dali dwai homu yaibao, te augwali dani tuą palama tulaluabo masigi tiwai dao. Tama tiali goli

we bidigo agaba konealubo po dąu wabo bage, agai

augwali tau mu sabo usu mu yaibao, te augwali tulaluama hale me sogobeo,”

te po aşeani. *

10

*Te Israel dabe augwaligo te Godigo bidi doloba
pai bidi ilibo kolesaga wali pabe*

* **9:33:** Ais 28:16

1 Eno ama dede dabeo, eno homu dene eyu tama te Godigo te eno hani Israel bage augwali ma dobola somainogo ebo homu godolo mu elama, tama sesemane sogo eno Godibolo gedu haluasa po tede bomonama wabo dao.

2 Eno augwali bugagia koneama tama eno hanilama augwalide mu po obao, augwaligo te Godigo kolesaga wali pabo sę bomo elama mu ebo dao. Tiali goli augwaligo me gisiga konesiąma tama tibo dao.

3 Te Godigo da we bidi doloba pai nogi pobo te kolesagade augwaligo konesiąbaso, tama augwa digi augwa kolesaga doloba pai pedalumainogo ebo sę yai. Tama tibaso, augwali te God dologode me bidisiąyu, tama agai augwali nogi doloba pai nogi omainogo me ebeo.

4 Dago koneani, te bomai po wali peyu tama Godigo bidi doloba pai bidi nogi pobo tü, te tü te Krais asali sogo silali. Megi te gesi tü elalubao. Te Kraisde konealubo po dąu wabo we bidi, te Godigo augwali doloba pai we bidi nogi poaibao.

5 Te bomai po wali peyu tama Godigo bidi doloba pai bidi nogi pobo tüde te Mosesgo polobadu te po aşəani, "Bidi te kolesaga tigidali eyu da, teda aga te bidada pabo ula saibao," te po aşəani. *

6 Tiali goli te bidigo Godide konealubo po dąu obaso tama Godigo aga doloba pai bidi nogi wabo kolesaga, te kolesagade augwaligo polobadu tama aşəani, "Nago naga homude te po olamuo, 'Te agai dabolo Godigo po pusumainogo,

* **10:5:** Prs 18:5

te Krais edaba sela dulamainogo eyu, de te dagaluba pogowe,’ te po olamuo,” te po aşəani.

⁷ Po me aşəani, “Tama nago te po me olamuo, ‘De te isai bidi dabego buluba dulaibawe,’ ” te po aşəani. Te Krais tedu selasa asomainao homu eyu te po olamuo.

⁸ Tiali goli te aşəani pogo magi po wabowe? Agai e po wabo dao, “Te Godigo po nage pəde mu elalubao. Te nago pedauwalide me te nago homude me te po elalubao,” te po bukude polobadu aşəani. Te dago hanilama te we bidibolo pusubo po te Kraisde konealubo po dao. *

⁹ Tama nago po hanilama pusuyu Jisas aga te Genuai Bidi da po olama, tama nago naga homude te Godigo aga te gü pagede ma hodolali səde konealubo po dąu weyu da, teda Godigo nage ma dobola saibao.

¹⁰ Magi baso meni, te dago homugo te konealubo po dąu obaso, tama Godigo da doloba pai we bidi nogi poaibao. Tama dago pedauwalidu te dena konealubo po we bidi gesabide pusubaso, tama te Godigo da ma saibao.

¹¹ Tama Godigo po bukude te səde te tama po wai dao, “Te bidigo konealubo po agaba dąu obaso da, teda aga hale me sogobeo.” *

¹² Tama te pode te Juda dabe me te gasa hani dabe dali augwali te deli tigi poai tobage naga yali. Te da tigidaligo Genuai Bidi deli naga elalubao, tama agai te olo mu tau siyu mabo wiegi yai kolesaga te genuai mu te agaba i wabo we bidi tigidaliba mabo dao.

* **10:8:** Bom 30:12-14 * **10:11:** Ais 28:16

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 10:13lxı Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 10:16

13 Tama tiyu, te Godigo po bukude wali po tiwai dao, te po e dao, “Tigidali bidigo Genuai Bidi nogi ilama tama agaba i wali da, teda agai augwali ma saibao,” te po aşeanı dao. *

14 Tiali goli bidi me deligo te Juda dabede enabolo te po waibao, “Te augwaligo konealubo po Kraisba hasia dąu me wasiąbaso da, teda augwaligo agaba gedu haluasa po olama i wagobeo. Tama augwaligo agade po me odisayu da, teda augwaligo konealubo po agaba dąu wagobeo. Tama te bidi me deligo po te augwalibolo me pusisławani da, magi ilama augwaligo agade po odaibawe?

15 Tama Godigo te po pusabo bidi augwali me tagala palisiawani da, magi ilama augwaligo te po pusigi pogowe?” Bidi megı enabolo te tobage po obaso da, teda eno te po wei ponoyu, e po waibao, “Woo, te Juda dabe augwaligo Kraisde te po odali dao, te Godigo po bukude elalubo po me deli tiwai, te po e dao, ‘Te wiegi yai gesi po sesebo bidi dabe augwali asobo te homu dwagi yai ilibo sę mu dao,’ te po aşeanı,” eno te po waibao. *

16 Tiali goli, te Juda dabe tigidaligo te wiegi yai gesi po selama wali me pabeo. Te polobadu bidali bidi nogi Aisaia, aga Godigo po pusali profet bidi bidali. Tama te aga dali bidali bagego yali kolesaga te megi bidibo bidi dabego ebo kolesaga tiwai yai dao. Tama tede dwai homu eyu, te Aisaiago te po aşeanı, “Genuai Bidi, dago te nago po augwalibolo pusali. Tiali goli,

* **10:13:** Jol 2:32 * **10:15:** Ais 52:7

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 10:17lxiiPolgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 10:20

augwaligo te po odaliwe ma meniwe, te eno konebeo,” te po aşəani. *

¹⁷ Tialima dago koneani, we bidigo te Godigo po odobaso tama tebogo te konealubo po dą̄ wabo homu hodolobo dao. Tama bidi mego Kraisde po pusubaso, augwaligo Godigo po odobo dao.

¹⁸ Tiali goli te Juda dabede, te mu dawe, te augwaligo Kraisde te po odaliwe ma meniwe? Magia. Augwaligo odalio. Te Godigo po bukude elalubo po me deli tiwai dao, te po e dao, “Te augwaligo dogoni te tigidali tɔ̄ba pelama sabolali.

Tama augwaligo po pelama, te tigidali bulu mu usu egi pai.” *

¹⁹ Tiali goli eno po ma obao, te Israel dabe augwaligo te po koneaniwe ma meniwe? Awe, augwaligo koneani. Hasia Mosesgo te sède te Godigo wali po polobadu aşəani,

“Te eno olo we bidi meba saibao, augwali te deli hani mu meni, tama dagego tebode dwai homu elama tama eno augwalibolo wiegi yai kolesaga eboso, tama dage te sulama pesa yaibao.

Te eno te kolesaga konesiąwai bidi hani augwali me deli sobaso, tama dagego augwali dali sębe yaibao.” *

²⁰ Tama te Godigo po polobadu pusali bidi Aisaiago te po hanilama pusubo wi me ebeo. Agai Godigo te gasa hani we bidide wali po e tiwai aşəani,

“Te ena gegebo sę me isą̄wani bidi dabego, te

* **10:16:** Ais 53:1 * **10:18:** Tib 19:4 * **10:19:** Bom 32:21

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 10:21lxiiiPolgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 11:3

augwaligo ena suali.

Te bidi dabe meba augwaligo te bidi mebabolo
te
enade po hanalusiąbadi, tiali goli ena augwaliba
hanilama pedalobo dao.” *

21 Tiali goli te Israel hani we bidide te Aisaiago
Godigo e wali po asęani, “Te bobage sogo mu eno
augwali i wabo sę ebadi, te hani bidi augwaligo
te po sela sęnama tama dwai po wei ponai dao.”
*

11

*Godigo te olo tau mabo wiegi yai kolesaga te
Israel hani badu yali*

1 Te bidi Aisaiago te tobage po asęai baso, eno e
po hanalu obao, te Godigo aga hani we bidi aga
digi sela sęyabo homu me yaliwe? Mu menio.
Ena me ena te Israel bidi dao. Te bidi Abraham
te eno wąj mu dao. Ena te Benjamingo hani dao.

2 Te Godigo hani augwali te agai polobadu
koneyu hagea sai, agai te augwali me sela sęwai
menio. Dagego te Godigo po pusali profet bidi
Elaijago po te Godigo po bukude elalubo te
dagego koneani. Elaijago gedu haluasa po olama,
tama te Israel dabe augwali te Godigo gesabide
po tų ela mawai. Agai te wali po e dao,

3 “Genuai Bidi, augwaligo te nago po pusubo
bidi profet dabe augwali ela muyu yali. Tama
augwaligo te nagebolo mabo nai ulubo alta sai
aluali. Tama ena deli naga ena bidibao. Tama

* **10:20:** Ais 65:1 * **10:21:** Ais 65:2

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aséani 11:4lxiv Polgo Po Pas Rom Dabeba Aséani 11:8

augwaligo ena gegebo sę eyu, tama ena ela muainogo ebo dao," Elaijago te po wai. *

⁴ Tiali goli Godigo agabolo mena po wei ponaniwe? Agai te po wai, "Eno digi ena bidi dabe te bidi sese hauwa 7,000 bidi sali, tama augwaligo te tibo god Bal dologoba pelama teba lotu me wasiąwai dao," Godigo te po wai. *

⁵ Te tama megı e sogo me te hani bugai meba elalubao, Godigo te aga olo tau mabo wiegi yai kolesagago te augwali hagea siyu ma sai dao.

⁶ Agai te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga ebaso tama augwali sali. Tama agai te augwaligo yali sęde homugo te augwali me sabeo. Tama augwaligo te sę ebode te Godigo augwali siyu da, teda te olo tau siyu mabo wiegi yai kolesaga ebo te olo munu me ma egi menigi dao.

⁷ Tama tibaso dago te Israel dabede magi po waibawe? Te Israel dabe augwaligo te Godigo augwali doloba pai we bidi nogi poabo tų suainogo te sę dene yali goli, te tų augwaligo me susiąwai. Te Godigo meba we bidi naga dią selama, tama augwaligo te tų suali. Tama gasa bage, te augwaligo Godigo po odobo hagela eyu, tama augwa olo dąwali.

⁸ Te Godigo po bukude wali po tiwai gilama yali, te po wai,

"Godigo te augwaligo homu kolesaga te godege pibo tiwai ilali.

Agai te augwaligo gedu te susiąbo tiwai ilama, tama ologo te po me odosiąyu yalio.*

* **11:3:** 1 Kin 19:10, 14 * **11:4:** 1 Kin 19:18 * **11:8:** Bom 29:4;
Ais 29:10

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 11:9lxv Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 11:12

Tama augwali te tiwai bidali, tama megi e sogoba usu nagasai dao.”

⁹ Tama Devitgo me te boi bidi dabede Godibolo te tiwai po olama wai,

“Te eno homugo te nago tilama, tama augwaligo wei ebo naigo te augwali te konesiąwai bidi tiwai ilao, te aga te subigila peyu te no aselama bidibo bidi te konegobeo. Te bidi tiwai nago augwali tiwai ilao. Tama augwali tulolumainao, augwali wei ponao.

¹⁰ Te eno homugo nago augwali gedu hulia somainu elama, tama augwaligo te hulia sai pedalumainogo elama, tama augwaligo gedu pedama suainogo ebo usu me egobeo.

Tama nago augwalibolo sęgę mao, tama augwaligo

tudi sugunama, tama augwali te tiwai sesemane sogo bidimainogo yao,” *

Devitgo te po polobadu wai.

Godigo te gasa hani augwali ma sali

¹¹ Te eno te po hanalu obao, te Juda dabe augwaligo te Kraisde konealubo po dąu wasiąyu tama tulaluama, tama augwali tede mu dolaliwe? Mu menio. Augwaligo te dwai sę eyu tama te tų geda mubaso, tama tede te Godigo te gasa hani dabe augwali ma sai. Godigo homugo te wiegi yai kolesaga agai te gasa hani dali ebo te Israel dabe augwaligo suyu tama augwali pesa emainogo tiai dao.

¹² Augwaligo te dwai sę ebaso, tama tede Godigo te tigidali tode bidibo we bidi tau mu

* ^{11:10:} Tib 69:22-23

sidubadi geaibao. Augwaligo te Godigo kole-sagade tulalubaso, tama tede te Godigo te Juda əq isəwai gasa we bidi hani augwalibolo wiegi yai kolesaga mu yai. Tama tibaso, tigidali Israel dabe Godiba ma geasa asobaso da, teda tigidali hani wiegi yai mu bidaibao, me deli dwai bidigobeo.

¹³ Tiali goli megı eno po te dage gasa we bidi hani dabe dagebolo mawainogo obao. Godigo ena tagala palali, te eno dage Juda hani isəwai gasa we bidi dagede sə emainogo yai. Tama tibaso eno homu pemene wiegi yai te səde elama, tama te sə bidigo gedude ugwaba siyu tama eno te sə ebo dao.

¹⁴ Magi baso meni, te səde eno homugo te eno hani Juda bage augwaligo te Godigo dage dali yali wiegi yai kolesaga sulama pesa eyu, tama eno te augwali tomode meba te eno ma sainogo ebo dao.

¹⁵ Edao. Godigo te Juda dabe augwali sela şanama, tama tede agai te tigidali təde bidibo bidi selama, tama augwaligo deli homu aga dali pedalabo tū dawai. Te dwagi yai kolesaga dao. Tiali goli, Godigo te Juda dabe augwali ma sabo si, te wiegi yai mu yaibao, te isali bidi aga gü pagede ma hodalobo tiwai yaibao.

¹⁶ Te po digi po si begelama tama eno dagebolo obao. Te Juda dabe augwaligo tubo nai bret nigibo si, tama hasia augwaligo te dwasianu pedai bret nigibo plaua te Godibolo hasia mabo dao, te Godigo nai dao, te po wabo dao. Tama tibaso, dago koneani, te plauago nigibo bret tigidali te Godigo nai dao. Tama te ni pedali dabe te Godigo da wida, teda te ni nologo dabe

augwali me te Godigo naga dao. Tama te tiwai me te Juda dabego wąj dabe augwali Godigo we bidi bidalibaso, te megı bidibo Juda bage me te Godigo we bidi me bidibao.

¹⁷ Tama augwali te gide elalubo ni oliv tiwai bidiyu, tama Godigo te ni oliv nologo meba dwali togolama sela sənana, tama agai dage olo ni oliv nologo te bulude elalubadi selama, tama dage te gide elalubo ni olivgo nologo togwali pesagede wadolali. Tama dagego augwali hasegelama, tama megı dage bugagia bidibao. Tama dage te elalubo dwagi yai ni olivba wadolobaso, tama dage dali te ni aga nologo mu dali te dagego te ni oliv pedalidu asobo ąigo ili sabo dao, te nigo boomo me dagego sabo dao.

¹⁸ Tiali goli dagego te togwali ni nologo dabe augwalibolo te posobo po munu me olamuo. Te dagego duga nogi ugwaba siyu, augwalide posobo po wai wida, teda dagego homu bugagia koneyu bolo yao. Dagego te ni pedali me ugwaba sagolobo menio. Te ni pedaligo dage sagolobo dao.

¹⁹ Tiali goli dagego te duga nogi ugwaba sabo po wabo homu yaibao: “Godigo te ni oliv nologo dabe togwali madi, te ena augwali togwali pesagede wadolomainogo yai,” waibao.

²⁰ Awe, te mu dao. Tiali goli, te augwaligo Kraisde konealubo po dąj me wasiąwani, tama te tialigo naga agai augwali togwa səwai. Tama dagego konealubo po dąj obaso, tama dage bugagia bidibao. Tiali goli dua dao, dagego hagoma me elamu. Te dage wi iyao.

²¹ Polobadu, Godigo te Juda dabe, te nigo

nologo mu dabe augwali me sula tagalasiąwai, tama tiwai naga te dage tuloluyu da, te agai dage me te me sula me tagalogobeo.

22 Tialima, dagego te Godigo te we bidi dali ebo tau sabo kolesaga me te agai sesena pabo kolesaga dali me bugagia suiyao. Te aga kolesaga tagalali bidi dabe augwalibolo, te agai augwali sesenaibao. Me ma, dage te Godigo dage homu dene eyu tau sabo dao. Tama dagego te aga dage dali ebo kolesagade puba hwi weyu tama agade homu kęą pai we bidi bidiyu da, te usu da. Ma, te meni yani da, te agai dage me togolama sela sawaibao.

23 Tama te Juda dabe, te ni olivgo nologo mu, te augwaligo te Kraisde konealubo po dąu wabo hagelabo homu tagaluyu da, teda Godigo augwali te augwali togwali pesagede ma wadolaibao. Awe, Godigo te augwali ma wadoligi pabo usu yaibao.

24 Magi baso meni. Dage gasa hani we bidi da, te buside holali ni oliv nologo naga tiwai dao, te ni oliv mugo nologo meni. Tiali goli Godigo dage te nide togolama, tama agai dage te gide elalubo ni oliv muba wadolali. Tama te Juda bage augwali da, te gide elalubo ni oliv dao. Tama tibaso, Godigo te augwali polobadu te ni nologo tiwai togwa şanama, tama augwali te augwa oliv niba digi te augwa ma wadoloyu ebo usu mu dao, te pedalisiąbo sę meni.

*Godigo tigidali we bidibolo aga homu dene eyu
tau sabo kolesaga yaio*

25 Eno ama dede, dage homu hagoma me idali weyu tama eno homugo dage te polobadu geme dualali po page gisiga koneao. Te e tiwai dao: te Israel hani we bidi me badugo homu palia sali, tama te kolesaga augwalide osogo elalubadi tama te gasa haniani hani we bidi augwali te Godiba asiyu, tama te sogo augwaligo hani nambaba usu nagasaibao.

26 Tama te kolesagago te Godigo te Israel dabe tigidali ma dobola saibao. Te agai po aşeani bukude wali po tiwai gilama yaibao,
“Te we bidi ma dobola sabo bidi aga te Saion buludu
asaibao.

Te agai te Jekopgo bidi hanigo yali Godigo po sela səbo kolesaga te agai sela səwaibao. *

27 Tama te sogo eno te po dąu augwali dali waibao,
Te po e dao, Te eno augwaligo dwai sə ebo tigidali sela səwaibao.”*

28 Te Godigo gesi noma wiegi yai po pusubo səde te Juda dabe augwaligo Godide te boi bidi homu ebo dao, tama tede Godigo dage gasa hani we bidi tau sobao. Tiali goli, te Godigo augwali polobadu sa muani səde, te augwali da aga abagi hani dao. Magi baso meni, polobadu mu agai te augwaligo wąi dabede mu po dąu walai dao.

29 Tama tiyu, te Godigo agai te bidibolo olo mani wiegi yai naide te enabolo ma mao po munu me wagobeo. Agai te bidi sa munama

* **11:26:** Ais 59:20 * **11:27:** Jer 31:33-34

tama i obaso da, teda agai homu te sęde me nosali ma hasegelegobeo.

³⁰ Polobadu dagego te Godigo po sela sawanı. Tama megı te Juda hani bidi augwaligo agai po sela şanama, tama Godigo augwali osogo tagalabasso, tama agai dage gasa haniani hani we bidi dali homu dene eyu tau salio.

³¹ Tama te tiwai me augwaligo me te Godigo po sela şabao. Magi basowe? Te Godigo dage dali homu dene eyu tau sali kolesaga naga ebo gilama agai augwali dali me emainogo yaibao.

³² Magi baso meni, Godigo te po sela şabo kolesagade te tigidali we bidi dali kalabus ilama, te agai tigidalibolo me homu dene eyu olo tau sabo wiegi yai kolesaga yainogo tialio.

Dago Godigo nogi ugwaba sao

³³ Ei tegoba! Te Godigo wiegi wiegi yai homu kolesagade ena noma sobao. Te agai sę yabo homu kolesaga dali, agai koneani kolesaga dali, te mu pagana pelama, tama te tamu ąj gebo dabo tiwai gilama aiyaba mu dulai. Da bidigo agai yali homu kolesaga page tigidali konemainogo ebo usu me egobeo. Dago agai da dali ebo sę page me munu me kuna konegobeo, da tede usu me egobeo. *

³⁴ Te agai po bukude te tiwai po me aşəani, “Dego te Genuai Bidigo homu kolesaga koneai dawe? Dego te mobo mabo po agabolo mabo usu egowe? *

³⁵ Dego te nai me deli hasia agabolo mani, tama

* **11:33:** Ais 55:8 * **11:34:** Ais 40:13

Polgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 11:36lxxiPolgo Po Pas Rom Dabeba Asęani 12:2

agai te nai wei ponomainogo yaliwe?" *

³⁶ Bidi menio. Magi baso meni. Aga tigidali nai nigali bidi dao, tama agade te tigidali elalubo nai te bidibo ula elalubo dao. Tama tigidali naigo te aga nogi uwawa somainogo eyu bidibo dao. Tama eno homugo dago sesemane sogo bidada peyu aga nogi uwawa sao. Mu tama dao. *

Polgo te Kraisba homu dąu wabo we bidi dabego yabo kolesagade po wali

12

(Dqj 12:1-15:13)

Dago dena tigi Godibolo ofa tiwai mainao wali

¹ Eno ama dede, eno homugo te Godigo da dali homu dene eyu tama haniani olo tau mani wiegi yai kolesaga genuai mu yali, eno te homu eboso, eno e po megı dagebolo hanilibao. Bidigo hasa ela munama tama Godibolo olo mabo sę, te ebo sę nogi poai te ofa dao. Tama te tiwai gilama dagego duga tigi te Godibolo olo mabo ofa tiwai yao. Te tigi bidibo ula elalubadi tama dagego Godibolo menama, tama te God aga deliba naga mao, te dwai sę me isawai nai ofa dao, tama dagego te Godigo godolo ebo kolesaga yaibao. Dagego tama tiyu, tama dage te tiwai God dologode bidiyu, tama duga lotu po mu te Godibolo waiyao.

² Tama te kolesaga edubadi, dage te tqde bidi dabe biladubo tiwai elama me bilalugio. Menio.

* 11:35: Jop 41:11 * 11:36: 1 Ko 8:6

Dagego homu kolesaga Godigo gesi noma pedalo-mainogo ilama, tama dagego kolesaga me gesi noma pedalomainogo emainao. Tama tiyu da, teda dagego te Godigo homu kolesaga koneaibao. Tama agai homu kolesaga koneama tama te bidigo yabo wiegi yai sę me, te Godigo gedude te usu niba kadu wabo kolesaga dali, te doloba pai kolesaga dali, te tobage dwagi yai kolesaga page tigidali dagego hania koneaibao.

³ Te Godigo te eno sę yabo homu kolesaga en-abolo olo mobaso, eno dage tigidali deli delibolo e po obao: nago geda muyu naga digi te nage mu koneai bidi mu da nago te homu me elamuo. Te menio. Hasia nago nagede homu dolo kone palao. Te Godigo te agade konealubo po dąw wabo bomo nagebolo dobolama mani. Tama te bomo da, te usu ni tiwai dao, nagede. Tama te usu nigo nago naga sę yabo bomo dali, te nago sę yabo homu kolesaga dali te si usu sao. Dage tigidali deli deligo te tama yao.

⁴ Magi baso meni. Dago koneani, bidigo tigide te nogo me sęqę me, te haniani badu sę ebo me te tigi delide naga elalubao. Tiali goli tigidali badu te sę deli tigi tiwai sę naga me ebo menio, te augwaligo haniani sę elalubao.

⁵ Tama te tiwai me da haniani we bidi hauwa elaluali goli, Kraisde da wadolama tama da tigi deli naga elalubao. Tama bidiyu, tama da tigidali deli deli da tigidali te gasa badu abagi tiwai dao.

*

⁶ Godigo dabolo olo mabo kolesaga elama, tama da deli delibolo gasagi gasagi yai te we bidi

* ^{12:5:} 1 Ko 12:12

tau mabo sę yabo kolesaga dobola mani, te agai
olo mabo kolesaga yai. Tama agai tama tialigo
da, te da tigidali deli deligo te mani kolesagago
dena hasi tau mao. Tama tiyu, bidi me deligo
te Godigo po pusubo homu kolesaga elaluyu da,
teda agai te aga Godide konealubo pogo boomo
wali pelama te Godigo po pusao.

⁷ Ma, te bidi me deligo te ama dede dabe tau
sabo homu kolesaga elalubaso da, teda agai te
ama dede dabe tau sabo sę mu yao. Tama bidi
mego te Godigo po ola mabo tisa sę ebo kolesaga
elaluyu da, teda agai te tisa sę mu yao.

⁸ Bidi mego te bidi dabe augwali homu
hodolobo kolesaga elalubaso da, teda agai te
augwali homu hodolobo sę mu yao. Te Godigo
hani we bidi tau somainogo aga nai dobabo
bidi, aga dwagi yai homu eyu agai nai hauwa
augwalibolo mao, te agai nai yogo homu elamu. Te
polalubo bidi, te agai homugo te sę mu yao. Te
gasa bidi homu dene eyu tau sabo bidi, te bidi me
agai homu pemene wiegi yai elama tama aga tau
sao. *

*Te Godigo we bidi hanigo yabo kolesaga dago
dolo mu yao*

⁹ Duga hasi dagego duga ama dabebolo dwagi
yai homu eyu godolo eba wida, teda dagego
homu mu naga eyu augwali godolo mu ela
pao. Tama tiyu, dagego te dwai kolesagaba
tudi mu ola menama, tama dagego te wiegi yai
kolesagaba homu mu kęą sao.

* **12:8:** 1 Ko 12:4-11

10 Dage da, te deli hani bage dao. Tama tibaso, te deli hani we bidi dabego yabo kolesaga bomo eyu, tama duga hasi duga ama dede abe dede augwali dali dwagi yai homu eyu godolo mu yao. Dage tigidali deli deligo duga nogi aiyaba elaluyu, te gasa bage augwali nogi naga ugwaba sao.

11 Dagego sesemane sogo sé bomo mu yao. Tama dagego homude bomo eyu tama Genuai Bidigo sé yao.

12 Dagego agade konealubo po däü olama, tama Genuai Bidigo dage tau sabo tonalubadi tama dagego wiegi yai homu pemene dali yao. Te sége dageba pedalobaso da, teda dage bomo elama bugagia dolaluao. Dagego tigidali sogo gedu haluasa po wao.

13 Tama te Godigo we bidi meba augwali te nai dabe meni baso da, teda dagego augwali tau sao. Me ma, te gasa bulu bidi dabe dage bidiboba pedalobo si da, teda dagego augwali bugagia geseyu tonaluao.

14 Te bidi dabe augwaligo dage dali dwai sé eyu dene mobaso da, te dagego Godibolo gedu haluasa po olama, te agai augwali wiegi yai ilimainao. Awe, dagego gedu haluasa po agaba obaso, te augwali agai wiegi yai ilimainogo wao. Dagego agai augwali dolomainogo gedu haluasa po weyu te i ola mabo po me olamuo. *

15 Te bidi dabe augwaligo wiegi yai pemene ebaso, te dagego wiegi yai homu pemene augwali dali hodobo iyao. Augwali homu dene eyu gela

* **12:14:** Mat 5:44; Luk 6:28

obaso, teda dage me augwali dali hodobo gela wao.

¹⁶ Dagego duga ama dede augwali dali deli homu tiwai elama, te duga digi dugade ebo homu tiwai augwali dali yao. Dagego homu dage genuai bidi bidabo homu me ilamuo. Menio. Dage te nogi meni yai olo we bidi dabe dali abagi homu eyu bidiqo. Dagego te homu elama duga digi te po me wagio, “Eno naga eno koneai bidi dao,” te po me wagio.

¹⁷ Tama gasa bidigo dwai kolesaga dagebolo ebaso da, teda dagego te dwai kolesaga augwalibolo wei me ponogimio. Menio. Dagego duga ebo kolesaga bugagia osola sulama, tama te tigidali bidigo gedude wiegi yai dolo kolesaga te kolesaga naga iyao.

¹⁸ Duga digi te hwjabo homu me egio. Te tü elalubaso da, teda dagego deli homu tigidali bidi dali elama bidiqo.

¹⁹ Eno abagi dede muo, te augwaligo dwai sę dagebolo ebo te duga digi wei munu me ponamuo. Te menio. Dagego te Godigo sębę ebo sę augwalide emainogo sula tagaliqo. Magi baso meni, te Godigo po bukude agai te po wai, “Te dwai sę wei ponobo kolesaga da, te eno sę dao. Ena digi te eno dwai dene wei augwalibolo ponaibao, Genuai Bidigo te po wai.” *

²⁰ Te dwai sę wei munu me ponamuo. Te menio. Tiali goli, te Godigo po bukude wabo po tiwai, “Te nagebolo boi bidi ebo bidi aga nasi ebaso da, teda nago aga nai mao. Te aga aji nogone ebaso da, teda nago aji agabolo mao.

* **12:19:** Bom 32:35

Nago tama tiali da, teda agai yali kolesagade te nago aga hale ebo kolesaga mu ilaibao, tama te kolesagade ge naibao.” *

²¹ Gasa bidigo nagebolo dwai sę elama tama nago aga dwai sę ma wei ponoyu da, teda dwai kolesagago nage aiyaba elaluai dao. Te tama gogologio. Menio. Nago agabolo dwagi yai sę naga wei ponao. Tama tiyu, nago dwagi yai kolesaga ebogo te aga dwai kolesaga yali aiyaba elaluao.

13

Da te gavman bidi dabe augwali dologode bida po wai

¹ Da Godigo po wali bilibo we bidi da tigidali te gavman bidi dabe augwali dologode bidao. Magi baso meni. Te tőde elalubo gavman sę yabo boomo, te boomo tigidali te God aga digi agai dodolai dao. Te gavman me deli te olo me pedalubeo. Menio. Tigidali gavman bidibo, te Godigo digi augwali munama tama augwali bidibao.

² Tama tibaso, bidigo te gavmanigo po wali pabo hagela homu ebo bidi, te agai Godigo muani naide te homu ebo dao. Tama bidi augwaligo tama tibo da, teda augwali te augwa yali kolesagade te dwai dene saibao.

³ Magi baso meni. Te wiegi yai dolo kolesaga ebo bidi dabe augwali te gavman bidide wi ebo meni. Tiali goli te dwai kolesaga ebo bage augwali wi ilainogo te gavman bidi bidibao. Te nago te gavmanide wi ebo hagela homu ebowe?

* **12:20:** Prs 25:21-22

Teda, nago wiegi yai kolesaga naga eboso, tama agai nago nogi ugwaba saibao.

⁴ Tama aga dali wi ebo page elalugobeo. Magi baso meni, aga te Godigo sę bidi te agai nage tau siyu, tama nage bugagia bidaibao. Tiali goli, nago dwai kolesaga eboso da, teda nage aga wi yao. Nago koneani, te gavman enesigi bidi agai te poa pai genuai hwą ge tolalubo, tama agai te olo me tolalubo menio. Te gavman genuai bidi aga da te Godigo sę bidi, tama te dwai kolesaga ebo bidibolo te Godigo nogide te wei ponama dene mabo dao.

⁵ Tama tibaso, da te gavman bidi dologode bidao. Da te Godigo sębę geda somainogo ebode naga tama te gavman bidigo po wali pigio. Menio. Dago homugo te kolesaga ebo te dolo dao te tiwai homu yao.

⁶ Tama tede naga dagego te takis me abelebo dao. Magi baso meni, te gavman bidi dabe augwali te Godigo sę bidi bidibaso, tama sesemane sogo augwaligo bomo elama te sę naga tonalubo dao.

⁷ Dagego te bidi dabe augwalibolo te haniani negeli elalubaso da, teda dagego te augwalibolo mao. Te haniani takis, te maket takis dali, kaunsil takis dali, te tobage negeli te tedali tedali takis mone sabo bidi dabebole mao. Dagego te gavman dabede deli dologode bidabo negeli elalubao. Tama tibaso, dage augwali dologode bidao. Dagego te gavman bidi dabe nogi ugwaba sabo negeli elalubao. Tama tibaso, dagego augwaligo nogi ugwaba sao. *

* **13:7:** Mat 22:21; Mak 12:17; Luk 20:25

Te bomai po dolo wali pabo kolesaga

⁸ Dagego bidi me delibolo negeli elalubaso da, te negeli polo wei ponao. Te negeli tigidali bugagia wei ponao. Tiali goli te negeli me deli dage tigidali deli deligo sesemane sogo me elaluabao, siligobeo: te da te ama dede dabebolo dwagi yai homu eyu godolo mu yabo negeli elalubao. Magi baso meni, te bidi me deligo te gasa bidi dwagi yai homu eyu godolo ebo bidigo agai te kolesaga ebogo bomai po wali mu peduai dao, te aga te bomai pogo usu niba kadu wai dao.

⁹ Dago koneani, te bomai pode te po wai, “Nago te penani sę egio. Nago bidi ela mugio. Nago nai wi sigio. Nago mena gasa bidigo nai dabe sulama pesa egio.” Te bomai po dabe me, tama gasa bomai po tigidali elalubo, te tigidali bomai po deliba sisinama, tama augwali page deli naga elalubao, te page po e dao, “Te naga digi naga godolo ebo tiwai gilama te nago gasa we bidi dabe augwali godolo eyu tiao.” *

¹⁰ Te bidigo gasa bidi dali dwagi yai homu eyu godolo mu ebo bidi, te agai dwai kolesaga te agabolo me egobeo. Tama tibaso, te we bidi dali wiegi yai homu eyu godolo ebo kolesaga ebo bidi, te agai te Godigo bomai po page usu nagasobo dao.

Da dolo bilao

¹¹ Magi baso eno dagebolo te tiwai kolesaga yao po waliwe? Edao. Te megi da bidibo sogo te dagego koneanio. Megi dage te godege pila muani tagalama hodaloabo sogo dao. Magi baso

* **13:9:** Sai 20:13-17; Prs 19:18; Bom 5:17-21

meni. Polobadu da gesi konealubo po dąu wabo bidi pedalali, tama Godigo da ma dobola sainogo homu yali sogo te digibulu gana elalubadi yali, tiali goli megi e sogo te dwasianu pąba pedalalio.

¹² Te be hulialuali silainogo elama, tama pąde be posainogo ebao. Tama tibaso, dago te be hulia saide bidibo we bidigo ebo dwai kolesaga ebo tagalao. Te ami bidi dabe augwaligo augwa pibo ugwa guda munama, tama te augwa tigi duala sabo hwıabo ugwa gudubo dao. Tama te tiwai gilama, dago te dwai bidi Satan aiyaba elaluabo wiegi yai kolesaga te dago ugwa gudubo gilama guda sao.

¹³ Da dolo bilao, te giligade bilibo bidi tiwai yao. Dago te hagoma eyu te bomai ąj tuai bidi tiwai dedege bilamuo. Dago te penani ebo kolesaga eyu tama te meda ebo dwai kolesaga dali gagali egio. Dago gasa bidigo nai pesa elama godolo ebaso, tama wado po dabe me olamu dao.

¹⁴ Te tobage kolesaga menio. Dagego Genuai Bidi Jisas Krais selama, tama aga te bebo ugwa tiwai elama tama duga homude bea sao. Tama dagego te tigigo ebo dwai kolesaga wali pabo homu me egimio.

14

Dago ama bilibo me dagalamuo

¹ Tama bidigo Kraisde konealubo po dąu weyu da yali, tiali goli agai konealubo po bomo isayı tama aga homu te God aga dali dwagi yai homu emainogo aga te bidigo nigali haniani bomai po aga wali pao homu ebo bidi dao. Te tobage bidi

te dagego duga hani tomoba sela asao. Tiali goli tama tiyu te dagego homude aga dali gasa gasa konila po me olamu dao. Te menio. Te bidi olo mu sao.

² E tiwai yao. Bidi me deligo Kraisde konealubo po bozo elama dą̄ olama, tama agai tigidali haniani nai tubo dao. Tiali goli gasa bidi megoo Kraisde konealubo po dą̄ olama gisiga konesiąwai bidi, te bidi agai te mi tubo sęde habu selama, tama te gide holobo nai naga agai tubo dao.

³ Tama tigidali nai tubo bidigo, agai te kibu me gasa nai mi tusiąbo bidi dali dwai homu me egio, bo wagio. Me ma, te kibu me gasa nai mi tusiąbo bidigo, agai homugo te tigidali nai tubo bidi te sęge sali homu me egio. Menio. Godigo te bidi me selama, tama aga hani dali dagayani dao.

⁴ Nage niwai bidi da olama, tama nago gasa bidigo sę ebo bidigo ebo kolesagade te sęge sali homu ebo dawe? Te aga sęde bozo elama dolalubaso, ma aga tulalubaso da, te sę aga Genuai Bidigo digi osola sulama tama aga dali yaibao. Tama te bidi aga dolaluaibao. Magi baso meni, te Genuai Bidigo digi te aga dą̄ ilama, tama aga bozo elama dolalubo usu yaibao.

⁵ Te Krais wali pabo we bidi hani tomode bidi me deligo homugo te deli sogo bubugade te Godigo gedude te genuai sogo da homu mu elama tama te gasa sogo dabe te aiyaba elaluali homu ebo dao. Tama gasa bidigo homugo tigidali sogo te deli sogo bubugade tiwai da te homu ebo dao. Tigidali bidi deli deligo augwa digi augwa homude te sęde bugagia hania homugo koneao.

⁶ Bidigo homugo deli sogo te polalubo genuai sogo da homu eyu da, te bidigo te Genuai Bidigo nogi uwawa somainogo tama tebo dao. Te tigidali nai tubo bidi me, te bidigo te Godibolo te tubo naide puba hwi po obaso tama te nai tubo si agai te Genuai Bidigo nogi tama uwawa sabo dao. Me ma, te tigidali nai me tusiabo bidi me, agai te Genuai Bidigo nogi uwawa siyu, tama Godibolo te puba hwi po weyu ebadi, aga nai meba tubo menio. *

⁷ Dago koneani, te da usu da homu eyu, tama dena homu naga wali peyu tama da e tiwai bidaibao, ma da e tiwai isaibao, te homu eyu te da bidibo meni.

⁸ Menio. Te da bidibo ula elalubo sogo da, ma da isibo si da, te dago te Genuai Bidi dwagi yai homu ilabo se yao. Tama tibaso, da bidibadi me, ma da isai digi yaibaso, da te Genuai Bidigo we bido hani dao.

⁹ Magi baso meni. Krais me isama tama bidibo ula ma sali da, te aga te isali bido dabe dali te bidibo ula elalubo bido dabe dali augwaligo Genuai Bidi bidainogo tama tiai dao.

¹⁰ Tama aga tama tialigo da, tama nago, magi baso nago te naga ama bilibo kolesaga dagalama tama aga dali dwai homu ebo dawe? Tama nago me, te magi baso nago te sege sali homu naga ama u bidide ebo dawe? Dago koneani, te da tigidali te Godigo po tu ebode dolaluabao.

¹¹ Magu meni, te Godigo po bukude aşeani po tiwai yaibao, te po aşeani,
“Genuai Bidigo te po wai dao: ‘Ena mu tama

* ^{14:6:} Kol 2:16

bidibo, ena isigobeo. Te tiwai eno megı wabo po me te mu usu nagasaibao. Te tigidali we bidigo ena pagede kidu sugunama, tama tigidali bidigo God po hanilama weyu aga God mu da waibao.' " *

12 Tama agai tama po waligo da, teda da tigidali we bidi deli deligo te dago Godibolo te dago yali tigidali kolesaga page te po pasaibao.

Dago ama dolobo sę me egio

13 Te da tigidali te Godigo po tü ebode mu dolalubaso, tama dago dwai homu gasa amago ebo kolesagade ebo tagalao, te me elamuo. Menio. Dago te tiwai homu yao: dago te ama dwai sęgęba tulalumainogo magi sę me deli elamu dao. Te aga Godigo pabo tüdu pabo dolamuo.

14 Ena te Genuai Bidi Jisas dali wadolama, tama agai ena ola manigo tama te eno e po page bugagia hania koneai, te magi tubo nai me deli te aga digi meda eyu tama te habu selai nai menio. Tiali goli bidigo te nai me deli te meda yai habu selali nai dao homu ebaso, te aga homude naga te nai meda elalubao, te agade te nai te habu selai nai dao. Dagego agabolo tuao olamuo.

15 Magi baso meni. E tiwai dao: nago amago homu te tubo nai me deli te habu selai nai dao. Tama agai nago te nai tubo subaso, tama aga homu te nai habu selali po wai nai goli, tama aga te habu selali po bolama, agai me te nai tubaso, aga te tiwai tulaluama te dwai homu sęgę elaluibao. Tama nago naga ama tama doloyu da, teda nago koneao, te kolesagade nago te aga

* **14:11:** Ais 45:23

ama dali dwagi yai homu eyu godolo eyu bidibo kolesaga nago tagalai dao. Krais isilama te ama ma dobola sainogo yali. Tama tibaso, nago nai tubo kolesagago te ama me dologio.

¹⁶ Tama tiyu, nago te kolesaga me deli dali te habu selesiawanı kolesaga dao homu ebao. Awe, tiali goli nago te kolesaga ebogo te nago ama te dwai sę tomoba kegeyu da, teda te kolesaga ebo tagalao. Te gasa bidi dabe augwaligo te sulama, tama Godigo nogi posobo po waidali weyu, te nago te habu selesiawanı kolesaga ebo tagalao.

¹⁷ Magi baso meni. Te Godigo da we bidi tonalubo sę page da, te nai me wę tubo kolesagade te page elalubeo. Menio. Te aga da tonalubo sę page e dao, te doloba pai kolesagade elaluyu, tama wiegi yai homu nagame eyu, tama wiegi yai homu pemene ebo kolesaga ebo. Te Godigo Tedali Mobo Bidigo te kolesaga da tomode nigilibo dao.

¹⁸ Tama bidi te tobage kolesaga ebogo te Kraisgo sę bidi bidiyu da, teda aga Godigo usu niba kadu waibao, tama te bidi dabe augwaligo homugo te aga wiegi yai bidi da te homu yaibao.

¹⁹ Tama tibaso, da te tų naga wali peyu, te da deli homu ilabo kolesaga dali, te dena hasi dena bomo mabo kolesaga dali si, te da pobasa pao.

²⁰ Tama tiyu, e homu yao: eno ama da te Godigo ma dobola sai bidi dao. Tama tibaso, eno aga te konealubo pode dolidali weyu, te agai habu selali homu yai tubo nai te nai eno me tugobeo. Mu tama, te tubo nai tigidali wiegi yai dao, te we bidigo tuabo nai dao. Tiali goli, te nago nai me deli tuali digi tama tede te gasa bidi

me deli tulalubo sę ebaso da, teda nago dwai kolesaga eba.

²¹ Te doloba pai kolesaga e dao: nago amade kone palao. Aga te mi tubo kolesagade, ma te bomai wę tubo kolesagade, ma gasa sęde me te habu selai dwai sę dao homu eboso da, teda agai nage te tobage kolesaga ebo sulama, tama aga homude elalubo habu selali po bolama tulaluidali weyu, nago te tobage kolesaga egio. Tama tiyu te nago te wiegi yai ilibo dao.

²² Nago te mi dali wę dali tubo kolesagade nago naga homugo hania konebo, te homu te naga digi God dali dage si tomode dodolama elaluao. Bidigo homugo te haniani ebo kolesaga usu selama tama meba dwai dao, meba dwagi yai sę dao, te aga konebo dao. Tama te bidigo te wiegi yai kolesaga naga eyu, tama agai aga ebo sęde dwai homu isąwai bidi, te bidi aga wiegi yai homu pemene yao.

²³ Tiali goli bidigo homu si elama te nai tuali da, te Godigo agabolo sęgę mawaibao. Magi baso meni. Aga te sęde te wiegi yai sę naga dao te homu isiąbadi aga homu si elama te nai tuali. Te tigidali sę deli delide e po mu po dao: te sę doloba pai sę mu da homu isiąbadi tama homu si elama te sę eyu da, teda dago tede dwai sę yalio.

15

Dago Kraisgo homu kolesaga wali pao

¹ Te da Godigo we bidi hani tomode te we bidi meba augwaligo te Kraisde te konealubo po bomo meni yai bidiyu, tama augwaligo haniani

sede te habu selebo dao, te ena tamadi tama te sede po aşəani. Tama da meba te Kraisde te konealubo po bomo eyu dąu olama bidibao. Tama da augwali dali te nagamea pai kolesaga eyu augwali sao. Dago augwali dali tama tiyu, tama dago augwaligo sęge tolao. Dago augwali sula tagalama tama dena homu kolesaga naga wali me piduamu dao.

² Te menio. Da tigidali deli deli dago te da pade bidibo bidide homugo kone palama, tama aga tau sabo sę yao, te aga wiegi yai kolesaga selama, tama aga te Kraisde konealubo po bugagia dąu wali bidi pedalomainao.

³ Te Kraisgo me, Krais aga digi aga homu wali me pabeo. Te meni. Te we bidi augwaligo agade nogi posobo po wali goli, aga Godigo homu naga wali pali. Te agade pedalali kolesaga te bidi mego Godibolo polobadu wali po tiwai gilama yai. Te bukude aşəani po e dao: “Te God, te bidi dabe augwaligo nagebolo wabo dwai po wabo, te augwaligo dwai po wabo te po asiyu ena mesegelai dao,” te po aşəani, tama te Kraisde usu nagasai dao. *

⁴ Godigo po tigidali augwaligo polobadu aşəani, te augwaligo te po dabolo te wiegi yai bidabo kolesaga ola momainogo aşəanio. Tama dago te aşəani po nededu geyu, tama tede dago te haniani sęge tolabo bomo dali, te dwagi yai po mobo mabo po dali somainogo eyu augwaligo te po aşəani. Tama dago te bomo me te mobo mabo po me te bukude aşəani pode selama, tama dwagi yai homu eyu, dago te Godigo da dali yabo

* ^{15:3:} Tib 69:9

wiegi yai sę bugagia tonaluaibao.

⁵ Te God da, te haniani sęgę tolabo bomo page bidi dao, te dwagi yai mobo mabo po page bidi dao. Tama eno homugo te Godigo dage tau siyu, tama dage te Krais Jisasgo yali homu kolesaga wali mu peyu, tama dage deli homu naga duga hasi elaluyu bidaibao.

⁶ Eno homugo dage te tama bidiyu, tama pedauwali deli elama, tama Godigo nogi ugwaba somainogo yao, aga God tama dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo Aya dao.

Krais da te Juda dabe dali gasa hani dabe dali ma dobola sabo bidi dao

⁷ Dago te da pąde bidibo bidide homugo kone palao. Tama tibaso, duga hasi dage tigidali deli deligo te ama dede dabe selama, tama augwali dali deli homu elama bidao, te Kraisgo me da sali tiwai yaligi yao, te Godigo genuai nogi ugwaba pedalomainogo tiao.

⁸ Eno po page e dao: Krais agade digi naga aga homugo kone palisiąbadi tama aga te tigiwali togobo Juda hani tau sabo sę bidi pedalai. Agai tama tialigo te God da te mu po naga wabo bidi dao ola mani dao. Tama tede Kraisgo te Godigo te polobadu bidali augwa wąj dabebole menama dąj wali po tigidali usu nai dao.

⁹ Tama aga te Juda hanigo sę ebo bidi pedalobo te page me elalubao, te e dao: agai homugo te gasa hani augwaligo te Godigo homu dene eyu olo tau mabo wiegi yai kolesaga ebo te augwaligo sulama, tama aga nogi ugwaba somainogo homu

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 15:10lxxxvii Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 15:13

yali, te Godigo po bukude wali po tiwai gilama
yali, te po e dao:

“Tama eno nago nogi ugwaba sabo po gasa hani
dabe tomode augwalibolo pusaibao.

Tama eno tęabi pogo nago nogi ugwaba saibao.”*

¹⁰ Tama bukude te sęde gasa po me wali e dao:

“Dage gasa hani dabe, dagego te Godigo hani we
bidi

dali wiegi yai homu pemene yao.” *

¹¹ Tama bukude te po gasa badu e tiwai po wali,
“Dage tigidali gasa hani bidi, dagego te Genuai
Bidigo nogi ugwaba sao. Tama tigidali we bidi
dagego aga nogi ugwaba sao.” *

¹² Tama te Juda hani isawai bagede te polobadu
Godigo po pusali bidi Aisaiago me te po wai,

“Te gelali ni pedalide te ni koliamma holobo tiwai
gilama tama te bidi me deli te Jesigo hanide
pedalaibao. Tama te bidi Godigo te gasa hani we
bidi tonalubo bidi nigilaibao. Tama nigilama,
tama

augwaligo agade augwa homu tialuama, tama
dwagi yai homu eyu, agai augwalibolo nosali
yabo

sę ebo tonaluibaibao,” *

te Godigo po polobadu pusali bidi Aisaiago te po
aşeanı.

¹³ God da, aga te dago homu agaba tialuama
tama dwagi yai homu eyu te agai dabolo nosali
yabo sę tonalubo kolesaga page bidi dao. Tama
eno gedu haluasa po weyu tama wabo dao, “God,

* **15:9:** 2 Sml 22:50; Tib 18:49 * **15:10:** Bom 32:43 * **15:11:**
Tib 117:1 * **15:12:** Ais 11:10

te Rom bulude bidibo we bidi augwaligo nageba te konealubo po dąu wali dao. Tama tebogo nago augwali wiegi yai homu pemene genuai elama, tama nagame yai homu te augwaliba pedalama tama pągınalumainogo yao, te eno homugo dao. Tama nago Tedali Mobo Bidigo bomogo augwali tau siyu tama augwaligo te nago nosali yabo sę bugagia tonalubo kolesaga te geninama mu pedalomainao,” eno te tobage po te Godibolo hanalu wabo dao.

**Polgo aga ebo sęde digi po weyu,
tama agai te Rom dabede siade
po wai**

(Daq 15:14-16:27)

*Pol agai te Godigo sę te Juda hani isławai gasa
hani bage tomode yali*

¹⁴ Eno ama dede dabeo, te eno dagede te homu si ebo meni. Te eno homugo digi te dagego te we bidi tau sabo wiegi yai kolesaga sesemane sogo ebo dao, tama dagego haniani kolesaga tigidali elaluyu, tama dagego te Godigo wiegi yai homu kolesaga te duga hasi ama dede dabe augwalibolo ola mabo te dage usu ebo dao.

¹⁵ Tiali goli eno e pas tomode po meba ena homu wi me isayu, tama bomo elama te po dagebolo hania aşəani. Eno te pode dage homu hodolainogo homu ebao, te dagego te po kegeda pidali weyu yali. Magi baso meni, Godigo te aga olo tau mabo wiegi yai kolesaga ena dali eyu, tama enaba te dwagi yai sę mawai dao.

16 Tama agai ena te Krais Jisasgo sę ebo bidi bidimainogo ilama, te Juda hani isawai gasa hani augwali tomode sę emainogo yai. Ena te Godibolo lotu po weyu sę ebo bidi pris tiwai elama, tama eno Godigo wiegi yai gesi po pusubo sę ebao. Eno te gasa hani augwali te Godiba sela aselama, tama Tedali Mobo Bidigo augwali wiegi yai mu doloba pai we bidi ilibo si, tama eno augwali Godibolo te usu si yai ofa tiwai elama mawaibao.

17 Tama tibaso, ena Krais Jisas dali wadolama, tama eno te Godibolo ebo sęde te ena wiegi yai homu pemene ebo usu ebo dao.

18 Tama eno gasa bidigo yali sęde po me wagobeo. Menio. Tama bomo elama, eno te Kraisgo sę ena nogode yali sę po naga pusubao. Agai eno po tau selama, tama wiegi yai sę dabe eno nogode yai. Tama te si ebogo te Juda hani isawai gasa hani we bidi augwali te Godigo po odoyu, tama augwaligo homu tulaluyu, tama augwali agai po wali pabo sę ilali.

19 Tama agai eno nogode te haniani bidigo me isawai bomai sę yai. Tama Tedali Mobo Bidigo me enabolo sę bomo yali. Te tigidali sę agai yai, te gasa hani dabe hodolama, tama augwaligo te Godigo po wali pomainogo yilio. Tama tiyu, eno te sę Jerusalemde gagalama, tama eno Kraisde wiegi yai gesi po tigidali augwalibolo pusali, tama ena bilali te tigidali habuba te digibulu mu bulu nogi Ilirikum dąj egi pelama, tama te sę ela silai dao.

20 Tama tiyu, te sęde eno homugo te Kraisgo nogi polobadu konesiąwani bage bidiboba

[Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 15:21](#)[xcPolgo Po Pas Rom Dabeba Aşəani 15:24](#)

pelama, tama augwalibolo eno te wiegi yai gesi po pusabo homu godolo mu yilio. Te po digi po begelama tama e tiwai dao, eno te gasa bidigo tulai be ni daide eno be me sə idali weyu, ena te digibulu buluba pai dao.

21 Tama tiyu, eno te Godigo po bukude polobadu aşəani po usu numainogo yai, te po e dao,

“Te agade po munu me odosiawani bidi dabe, te augwaligo aga sueibao. Tama agade po odosiawani
bidi dabego, te augwaligo agade bugagia koneibao.”*

Polgo Rom dabe suabo homu yali

22 Te digibulu bulude bidibo bage, te augwali Kraisgo nogi munu me odosiawani we bidi, te eno augwalibolo Godigo po pusubo sə hauwa elalubaso, tama te səgo hauwa sogo ena tū palidubaso, tama ena dageba pabo usu me ebeo.
*

23 Tiali goli megi eno yabo sə te gasa pəde elalubo tō pedai dabede me elalubeo, te sə tede silai dao. Tama hauwa kibu bede te ena dage bidibo madi asabo homu godolo mu yai dao.

24 Tama tialigo da, megi eno homugo te ena te digibulu tō pedai nogi Spen, te dagego bulu Rom u badu bulu, teba ena paio. Tama te Spenba pobadi tama tomode ena dagego hanu Romba hasia sabolaibao. Tama dageba te tiwai sabolama, tama ena dwasianu sogo dage dali dwagi yai homu eyu bidama, tama dagego ena

* **15:21:** Ais 52:15 * **15:22:** Rom 1:13

Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 15:25xci Polgo Po Pas Rom Dabeba Aşeanı 15:29

tau siyu ena odasa pelama, te Spen bulu pabo
tuba tagaligi pagameo.

²⁵ Tiali goli megi hasia bolo ena te Jerusalem
hanuba pabo tamadi gagalaibao, te tede bidibo
Godigo we bidi tau magi paibao.

²⁶ Te e tama tiaibao: te Masedonia dali Akaia
dali te tq pedai side bidibo Godigo we bidi
augwaligo po mia selama, tama dwagi yai homu
eyu augwa nai sesa pelama sisinama, tama eno
nogoba munama, tama te nai meni yai te Godigo
we bidi augwalibolo te Jerusalemba tolainogo
ebo dao. *

²⁷ Mu tama, augwa digi augwaligo te mone
mabo sede wiegi yai homu elama augwaligo
tama tiwai yali, tiali goli augwaligo negeli me
te Jerusalem dabede elaluai. Magi baso meni, te
Jerusalemde bidibo Juda dabe augwaligo te Juda
hani isawai gasa hani dabe augwali te Godigo
wiegi yai gesi po mani negeli elaluai. Tama
tibaso, gasa hani augwaligo te tigide nai tau sabo
negeli te Juda dabe augwalide elaluai dao. *

²⁸ Te gasa hani bage augwaligo Godigo wiegi
yai po odama, tama te pogo megi du walobao,
te gasa hani bage augwaligo augwa monego te
Juda dabe tau saibao. Tama eno te ena nogoba
muani se silabo homu eyu, tama eno te wiegi yai
du tigidali te Jerusalem dabe augwaligo nogoba
bugagia menama da, tama nosali ena te Spen
buluba pabo tudu painogo, tama tedu pobadi
hasia eno dage bolo suagasaibao.

²⁹ Tama eno koneanio, te ena dage bidiboba

* ^{15:26:} 1 Ko 16:1-4 * ^{15:27:} 1 Ko 9:11

sabalobo si, te Kraisgo da tigidalibolo te wiegi
yai homu ilibo dwagi yai s̄e elama, tama da
p̄aq̄awaibao.

³⁰ Eno ama dede, eno homugo dagego te dago
Genuai Bidi Jisas Krais homu koneama, tama
te Tedali Mobo Bidigo da tomode hodolali duga
hasi godolo ebo kolesaga me homu kone palao.
Tama te side homu kone palama, dage homu
hodolama, tama te gedu haluasa po wabo s̄e
dene ena dali emainu eno te homu godolo ebao.
Dagego te Godibolo gedu haluasa po weyu ena
tau somainogo yao,

³¹ tama ena te Juda dabe meba te Godigo
po sela s̄abo bidi augwali nogode ena dagala
samainogo yaibao. Tama me, dagego te Godibolo
gedu haluasa po obaso, te Godigo aga we bidi
Jerusalem dabe augwaligo te eno augwali tau
sabo s̄ede dwagi yai homu eyu tama godolo
emainao.

³² Tama tiyu, tama Godigo usu da homu eboso
da, te ena wiegi yai homu pemene eyu, tama
dage bidiboba sabolaibao. Tama ena dage dali
dwasianu sogo bidiyu toma nabo homu yaibao.

³³ Eno homugo God da, aga te wiegi yai homu
nagame ebo page bidi, aga te dage tigidali dali
bida. Mu dao.

16

Polgo we bidi hauwabolo siade da po ola tolali

¹ Eno homugo te dago abe Fibi aga dage
bidiboba sabalobo si dagego aga selama, tama
agabolo wiegi yai s̄e bugagia yao. Agai te ede

Senkria bulude Godigo po odobo we bidi tau sabo
sę ebo dao.

² Eno homugo dagego homu Genuai Bidiba
koneama, tama dagego te we Fibi selama, te dage
Godigo po odobo we bidi dali bidimai homu yao.
Te wiegi yai kolesaga da Godigo we bidigo ebo
kolesaga dao. Tama Fibi aga magi nai me deli
meni baso da, teda dagego aga tau sao. Magi
baso meni, agai abagi homu eyu tama we bidi
hauwa tau sai, tama agai ena me tau sai dao.

³ Dagego eno siade da po wali te we Prisilade,
aga bidi Akwila sibolo mao, augwali si te Krais
Jisasde ena dali deli sę ebo dao.

⁴ Te augwali sigo ena isidali weyu ena tau siyu
isabo sisi yai elaluali. Tama eno naga eno gedu
haluasa po augwali side weyu Godibolo usu da
po me wabeo. Menio. Te Godigo po odobo gasa
hani dabe tigidali augwaligo me te gedu haluasa
po weyu, te Prisila dali Akwila dali side Godibolo
puba hwi wabo dao.

⁵ Tama eno siade da wali po dagego te augwali
sigo beba sisinibo te Godigo po odobo we bidi-
bolo te po wao.

Dagego eno siade da wali po te bidi Epainetus
agabolo mao, eno abagi mu dao. Te moni tq
Esiade te tigidali we bidi augwaligo augwa homu
Kraisba musiąbadi te agai polasa aga Godigo po
wali pabo bidi hasia pedalai.

⁶ Dagego eno siade da wabo po te we Mariabolo
wao. Agai te sę dene hauwa elama dage tau sai.

⁷ Te eno siade da wali po dagego te bidi si
Andronikus dali Junias sibolo wao. Augwali
si eno Juda hani deli tama ena dali me sogo

polobadu kalabuside bidai dao. Augwali si te Godigo po sela pabo bidi augwali tomode nogi elalubao, tama augwali si ena dali polama Kraisde wadolama bidai.

⁸ Dagego eno siade da wali po te bidi nogi Ampliatusbolo mao. Da si te Genuai Bidiba wadolama tama aga eno abagi mu bidibao.

⁹ Dagego eno te siade da wali po te bidi Urbanus agabolo wao, aga da dali te Kraisde deli sę ebao. Tama siade da po te bidi Stakisbolo me wao, aga eno abagi mu dao.

¹¹ Te eno siade da wali po te bidi Herodionbolo dagego waiyao, aga te ena dali Juda hani deli dao. Te eno siade da wali po te Genuai Bidide wadolali we bidi augwali te bidi Narsisusgo bede bidibo bagebolo dagego te po augwalibolo waiyao.

¹² Dagego eno siade da wali po te we ama name si Trifina dali Trifosa sibolo wao, augwali si te Genuai Bidigo se ebo dao. Te eno siade da wali po te we nogi Persisbolo wao, eno abagi mu dao. Agai se dene hauwa Genuai Bidide yai dao.

¹³ Eno siade da wali po dagego te Rufusbolo waiyao. Aga te Genuai Bidi wali pabo wiegi yai bidi dao. Eno siade da wali po agai idabolo me wao. Te we te enade te aga eno ogwa tiwai dao homu eyu, tama agai enade dwagi yai se ebo dao.

¹⁴ Eno siade da wali po te Asinkritusbolo me, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas me, te bidi dabebole dagego te po waiyao, tama augwali dali bidalubo ama dedebolo me wao.

¹⁵ Dagego eno siade da wali po te Filologus dali aga we Julia sibolo me, tama te bidi Nereus dali aga abe dali sibolo weyu, tama te bidi Olimpasbolo me, tama augwali dali bidibo Godigo we bidi tigidali augwalibolo te po waiyao.

¹⁶ Te Godigo we bidi dago ebo kolesaga te tiwai eyu, tama abagi homu eyu, duga hasi dage tigidali deli deligo te ama dede augwali pageiao. Te Kraisgo po odobo hani tigidali augwaligo siade da po dagebolo ola tolobao.

*Bidi mebago Kraisgo hani we bidi tomode
pedebo po*

¹⁷ Ama dedeo, te we bidi hani pedebo kolesaga ebo bidi dabe, te bagede dagego bugagia suao, dua dao. Te dagego Kraisde polobadu odali ola mabo po, te po augwaligo sela sawainogo eyu, tama augwaligo we bidi dwai se ebo kolesaga tomoba kegebo dao. Te tobage we bidi dagego tagalao, augwali tudiba mu muao.

¹⁸ Magi baso meni, te tobage bidi dabe augwaligo te dago Genuai Bidi Kraisde se me ebeo. Menio. Te augwaligo augwa tigigo digi ebo kolesaga naga wali pabo dao. Tama pusu ebo po me tama te bidi homu begasa pabo tibo pogo augwaligo te dwai sede konesiabo we bidi dabe homuba tibo po ola menama, tama te bidi dabe augwaligo homugo te dwai kolesaga da homu me isawaibao.

19 Dagego Godigo po bugagia wali pabo kole-saga po, te tigidali bidi dabe augwaligo odalio. Tama tibaso, eno wiegi yai homu pemene dagede ebao. Tiali goli eno homugo dagego te wiegi yai doloba pai kolesagade bugagia gisiga koneao. Me ma, te dwai kolesagade eno homugo dage te tobage kolesaga isayabo homu mu yao.

20 Tama tiyu da, teda God da, aga te wiegi yai homu nagame ebo page bidi, dwasianu sogo tama silama, tama agai te Satan dagego saqə dologoba munama agawaibao. Te eno homugo te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo da olo mu tau sali wiegi yai kolesaga dage dali bidao.

Bidi meba augwaligo Rom dabebolo siade da po ola tolai

21 Ena dali deli sə ebo bidi, Timoti, agai siade da wabo po dagebolo ola tolobao. Tama Lusius me, Jeson me, Sosipater me, eno Juda hani deli bage, augwaligo me siade da wabo po dagebolo ola tolobao.

22 Ena Tertius, te eno Polgo pedauwalide po selama tama eno e pas eno nogogo aşeai. Te Genuai Bidigo nogide eno siade da wabo po dagebolo obao.

23 Te bidi nogi Gaius agai siade da po dagebolo ola tolobao. Agai ena Pol bugagia agai bede tonaluyu nai gesali. Aga beba te Kraisgo po odobo we bidi augwali deliba sisinibo dao. Erastus, aga e hanude te gavmanigo kuskus sə ebo masigi tonalubo bidi, tama dago ama Kwartus, te augwali sigo siade da po dagebolo ola tolobao.

Polgo Po Pas Rom Dabeba ASEANI 16:24xcvii Polgo Po Pas Rom Dabeba ASEANI 16:27

²⁴ [Te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo da olo mu tau mani wiegi yai kolesaga te dage tigidali dali bidao. Mu dao.]

Dago God nogi ugwaba sao

26 tiali goli megi Godigo te po hania hanilai dao. Godigo po pusali bidi profet dabego te geme dualali po polobadu aşənai. Tama megi te sesemane sogo bidibo Godigo agai te augwalibolo te po pusao po olama, tama agai po sela pabo bidi dabe augwaligo te tigidali təde bidibo we bidi-bolo pusugi peyu, tama augwalibolo hania olamabo sə megi ebo dao, te tigidali we bidi agaba konealubo po dą̄ olama tama agai kolesaga wali pomainogo ebao.

27 Te God agaduba deligo naga mu koneai elalubao, dago te Jisas Kraisde sesemane bida pabo sogo aga nogi uwawa sao. Mu dao. Eno po tama dao. Ena Pol da.

**Godigo dwagi yai po buku
The Holy Bible in the Dadibi Language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tok ples Dadibi long Niugini**

copyright © 1987, 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dadibi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

f3fb5335-7c77-5120-883d-cc05478d7362